

Konjunkturläget
Juni 2023

Konjunkturinstitutet är en statlig myndighet under Finansdepartementet. Vi gör prognoser som används som beslutsunderlag för den ekonomiska politiken i Sverige. Vi analyserar också den ekonomiska utvecklingen samt bedriver tillämpad forskning inom nationalekonomi.

I Konjunkturbarometern publicerar vi varje månad statistik över företagens och hushållens syn på den ekonomiska utvecklingen. Undersökningar liknande Konjunkturbarometern görs i alla EU-länder.

Rapporten **Konjunkturläget** är främst en prognos för svensk och internationell ekonomi, men innehåller också djupare analyser av aktuella makroekonomiska frågor. Konjunkturläget publiceras fyra gånger per år. **The Swedish Economy** är den engelska översättningen av delar av rapporten.

I **Lönebildningsrapporten** analyserar vi de samhällsekonomiska förutsättningarna för lönebildningen.

I **Hållbarhetsrapporten** analyserar vi den långsiktiga hållbarheten i de offentliga finanserna.

Den årliga rapporten **Miljö, ekonomi och politik** är en översyn och analys av miljöpolitiken ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

Vi publicerar också resultat av utredningar, uppdrag och forskning i serierna **Specialstudier**, **KI-kommentarer**, **Working paper**, **PM** och som **remissvar**.

Du kan ladda ner samtliga rapporter från vår webbplats, www.konj.se. Den senaste statistiken och prognoserna hittar du under www.konj.se/statistik.

STRUKTUREN I KONJUNKURLÄGET

I den ordinarie löptexten redovisas ett antal *rutor* som normalt skiljer sig från löptexten, det kan vara en kortare beskrivning inom något område eller en mer teknisk beskrivning. Dessutom publiceras mer djuplodande analyser i så kallade *fördjupningar*. Löptexten kompletteras också av en *tabellbilaga* med mer detaljerade prognoser.

I högermarginalen redovisas *diagram* och ibland även så kallade *marginalrutor*. Marginalrutorna beskriver metoder och förutsättningar för prognosen och/eller scenarier och redovisas också sist i Konjunkturläget i en bilaga.

Alla fördjupningar redovisas också samlat på nätet. Diagram i PowerPointformat finns också att ta del av på nätet. Dessutom kan siffror till alla diagram inklusive rubriker, underrubriker, källor och eventuella fotnoter laddas ner. Allt detta återfinns under www.konj.se/publikationer/konjunkturlaget.

Förord

I Konjunkturläget juni 2023 presenteras en prognos för den ekonomiska utvecklingen 2023–2024 i Sverige och i omvärlden. Därtill gör Konjunkturinstitutet ett scenario för utvecklingen 2025–2032, varav 2025–2027 beskrivs i rapporten. Prognosen och scenariot för hela perioden 2023–2032, samt mer detaljerade prognoser, finns att hämta i Konjunkturinstitutets prognosdatabas.

I ett särskilt avsnitt jämförs den nya prognosen med den prognos som presenterades i Konjunkturläget mars 2023.

Arbetet med Konjunkturläget har letts av prognoschef Ylva Hedén Westerdahl. I beräkningarna har inkommande statistik beaktats till och med den 16 juni 2023.

Stockholm 21 juni 2023

Albin Kainelainen
Generaldirektör

Innehåll

Konjunkturläget juni 2023	7
Prognosrevideringar 2023–2024.....	25

RUTOR

Nya centrala avtal bidrar till högre lönetillväxt framöver.....	17
Skillnader mellan lönemåtten.....	18
Den månadsvisa prisutvecklingen.....	21
Fortsatt svåra stabiliseringspolitiska avvägningar inför 2024	24

TABELLBILAGA

Tabellbilaga.....	27
-------------------	----

BILAGA MARGINALRUTOR

Antaganden om flaskhalsintäkter och elstöd	45
--	----

Konjunkturläget juni 2023

Den svenska ekonomin går i år in i en lågkonjunktur som består nästa år. Hög inflation och höjda räntor har slagit hårt mot räntekänsliga svenska hushåll och mot bostadsbyggandet som nu minskar snabbt. Tillsammans med en inbromsning i exporten gör det att BNP minskar något de närmaste kvartalen. Efterfrågan på arbetskraft är dock fortsatt stark och det finns ännu inga tecken på att arbetsmarknaden håller på att försvagas. Lågkonjunkturen bedöms dock bli relativt kortvarig och syns främst genom att företagets produktivitet blir lägre än normalt. Lågkonjunkturen kommer bara i liten utsträckning synas på arbetsmarknaden och arbetslösheten ökar betydligt mindre än under tidigare lågkonjunkturer. KPIF-inflationen fortsätter att minska framöver och under det andra halvåret 2024 ligger den tydligt under Riksbankens inflationsmål. Riksbanken inleder därför en serie räntesänkningar det andra kvartalet nästa år. Samtidigt läggs finanspolitiken om nästa år i syfte att ge stöd åt den ekonomiska återhämtningen. Budgeten för 2024 bedöms innehålla ofinansierade åtgärder motsvarande 45 miljarder kronor, varav 25 miljarder kronor riktas mot hushållen. Det är dock penningpolitiken som tar huvudansvaret för konjunkturstabiliseringen de kommande åren.

POSITIVARE STÄMNINGSLÄGE I GLOBAL TJÄNSTESEKTOR

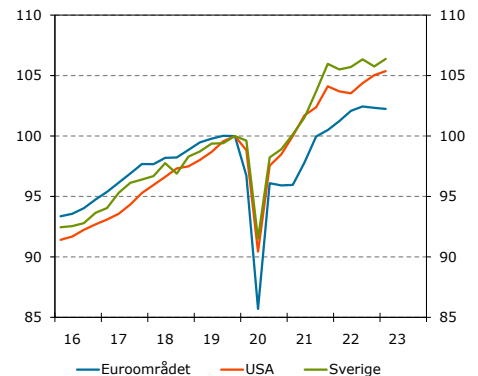
Tillväxten för Sveriges viktigaste handelspartners har varit dämpad de senaste kvartalen, främst som en följd av hög inflation och stigande räntor. Kina utgör emellertid ett undantag. Där har ekonomin växt snabbt främst tack vare en stark tjänstekonsumtion efter att restriktionerna mot covid-19 släpptes i slutet av 2022.

I USA växte BNP med 0,3 procent det första kvartalet. Utvecklingen i euroområdet gick i motsatt riktning och BNP minskade något för andra kvartalet i rad (se diagram 1). USA:s tillväxt drevs främst av en stark utveckling av hushållens konsumtion, vilket även bidrog till att lagerinvesteringarna utvecklades svagt och höll tillbaka BNP-tillväxten. I euroområdet utvecklades konsumtionen svagt i flera länder, bland annat i Tyskland och Spanien. BNP-tillväxten var däremot positiv i de nordiska länderna som är viktiga handelspartners till Sverige.

I många länder indikerar inköpschefsindex en högre tillväxt det andra kvartalet 2023 (se diagram 2). Det globala indexet har vänt upp till tydligt över 50 de senaste månaderna, vilket indikerar att ekonomin växer. Uppgången har drivits av en stark utveckling i tjänstesektorn medan index för tillverkningsindustrin ligger kvar på en jämförelsevis låg nivå (se diagram 3).

Diagram 1 BNP

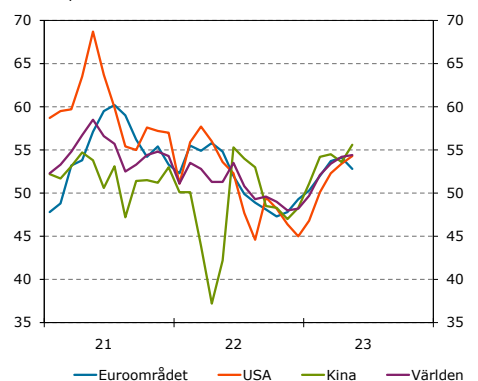
Index 2019 kvartal 4=100, fasta priser, säsongrensade kvartalsvärden

Källor: Eurostat, Bureau of Economic Analysis och SCB.

Diagram 2 Sammanvägt inköpschefsindex i valda länder och regioner

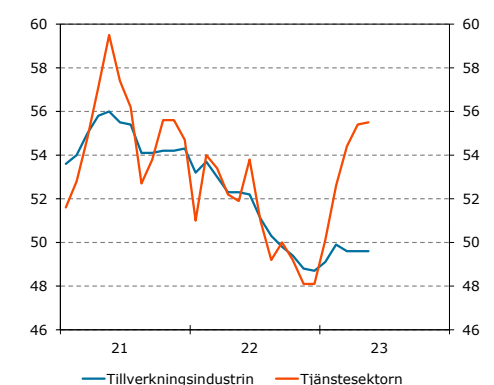
Index, månadsvärden

Källa: S&P Global, J.P. Morgan och Macrobond.

Diagram 3 Globalt inköpschefsindex

Index, månadsvärden

Källa: S&P Global.

DEN INTERNATIONELLA INFLATIONEN DÄMPAS

Inflationen i omvärlden är fortsatt hög (se diagram 4), men har minskat de senaste månaderna. Nedgången i inflationen är främst en följd av lägre energipriser, men även minskade störningar i leveranskedjorna. Dessutom har de höjda styrräntorna successivt börjat få en allt större effekt på inflationsutvecklingen genom att dämpa efterfrågan. I de flesta länderna har inflationen passerat toppen men den underliggande inflationen är fortsatt hög. Det beror bland annat på att tjänstepriserna fortfarande ökar jämförelsevis snabbt, delvis som en följd av att löneökningarna har tagit fart. Inflationstakten fortsätter att minska framöver men det dröjer till 2024 innan den i stora drag är i linje med centralbankernas mål 2023 (se tabell 1).

ARBETSMARKNADEN FORTSATT STARK I MÅNGA LÄNDER

I både USA och euroområdet har arbetsmarknaden fortsatt att utvecklas starkt och arbetslösheten ligger kvar på jämförelsevis låga nivåer (se diagram 5). Lönerna har ökat relativt snabbt i såväl euroområdet som i USA de senaste månaderna. I USA började lönerna stiga för snart två år sedan, men den senaste tiden har lönerna i euroområdet ökat i ungefär samma utsträckning.

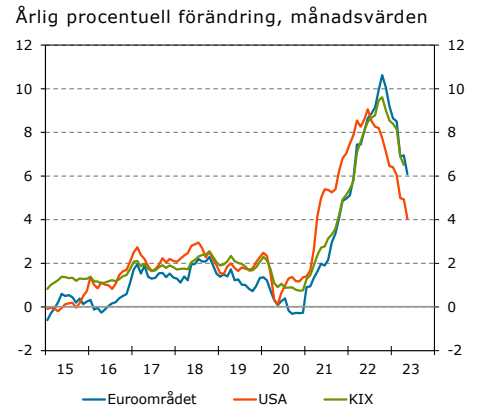
Styrräntorna i många länder har höjts i en snabb takt för att dämpa inflationen. I maj höjde Federal Reserve styrräntan till 5,25 procent och bedöms nu vara klar med höjningarna. ECB höjer däremot ytterligare något innan de är klara. Båda dessa centralbanker börjar sänka styrräntan i början av 2024 (se diagram 6).

DÄMPAD BNP-TILLVÄXT FÖR SVERIGES VIKTIGASTE HANDELSPARTNERS

BNP för Sveriges viktigaste handelspartners (KIX-vägd) utvecklas jämförelsevis svagt i år och nästa år (se tabell 1). Osäkerheten för prognosen bedöms främst vara kopplad till inflations- och ränteutvecklingen. Inflationsosäkerheten rör risken för att hög inflation och stigande löneökningar skapar en uppåtgående pris- och lönespiral, men inflationstakten kan också sjunka snabbare än i prognosen. Ränteosäkerheten rör dels hur länge och med hur mycket centralbankerna fortsätter höja, dels när de börjar sänka igen. Det är även osäkert hur stora effekter de redan genomförda räntehöjningarna kommer att få framöver.

Den globala varuhandeln utvecklades svagt i slutet av 2022 och inledningen av 2023. För svensk del dämpas marknadstillväxten tydligt 2023 jämfört med 2022 (se tabell 1). År 2024 växer den lite fortare än året innan, men utvecklingen är fortsatt dämpad i ett historiskt perspektiv.

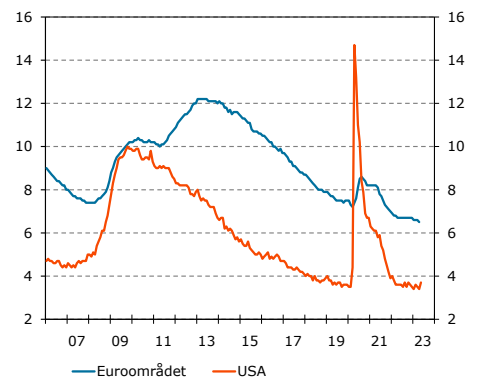
Diagram 4 Konsumentpriser i valda länder och regioner

Källor: Eurostat, Bureau of Labor Statistics, OECD, Riksbanken och Konjunkturinstitutet.

Diagram 5 Arbetslöshet

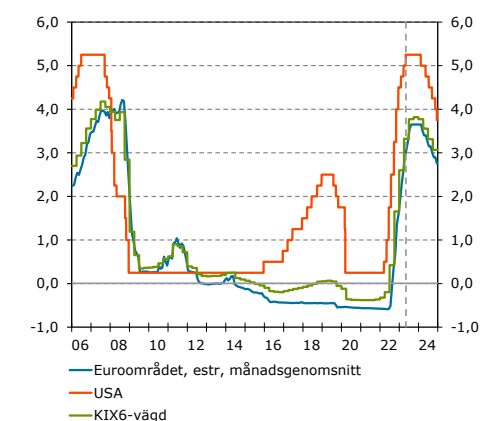
Procent av arbetskraften, säsongsrensade månadsvärden

Källor: Eurostat och Bureau of Labor Statistics.

Diagram 6 Styrräntor

Procent, månads- respektive dagsvärden

Anm. Styrräntan i USA avser den övre gränsen i Federal Reserves styrräntointervall.

Källor: Bank of England, Bank of Japan, ECB, Federal Reserve, Norges Bank, Macrobond och Konjunkturinstitutet.

Tabell 1 BNP och konsumentpriser i världen

Procentuell förändring

	Utfall		Prognos		Scenario	
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Svensk exportmarknad ¹	7,7	1,0	3,0	3,2	3,2	3,2
BNP²						
Världen	3,4	2,8	2,8	3,1	3,1	3,0
KIX-vägd ³	3,1	1,3	1,7	2,1	2,1	2,0
Euroområdet	3,5	0,5	1,2	1,6	1,5	1,5
USA	2,1	1,4	0,7	1,6	2,0	2,0
Kina	3,0	5,6	5,0	5,1	4,8	4,7
Sverige	2,8	-0,2	1,4	3,5	2,5	1,7
KPI⁴						
KIX-vägd ³	8,1	5,5	3,1	2,4	2,3	2,3
Euroområdet	8,4	5,4	2,5	2,2	2,0	2,0
USA	8,0	4,0	2,4	2,3	2,3	2,3
Kina	2,0	1,1	2,3	2,7	3,0	3,0
Sverige	7,7	6,1	1,8	1,9	2,0	2,0

¹ Den svenska exportmarknaden avser den samlade importefterfrågan i de 32 länder som är Sveriges viktigaste handelspartners. Respektive lands vikt utgörs av dess andel i svensk varuexport. ² BNP-siffrorna avser den kalenderkorrigerade utvecklingen uttryckt i fasta priser. Världsaggregatet beräknas med hjälp av tidsvarierande köpkraftsjusterade BNP-vikter från IMF. ³ KIX-vägd BNP och KPI är aggregat som vägs samman med hjälp av Riksbankens KIX-vikter. I KIX ingår 32 av Sveriges handelspartners. ⁴ Aggregatet för euroområdet är vägt med konsumtionsvikter från Eurostat. Sveriges siffra avser KPIF.

Källor: Eurostat, IMF, OECD, Macrobond, Riksbanken och Konjunkturinstitutet.

LAGERINVESTERINGAR OCH EXPORT DROG UPP SVENSK BNP DET FÖRSTA KVARTALET

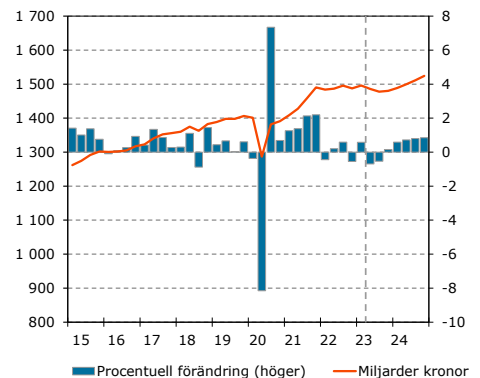
Efter ett svagt avslutande kvartal förra året ökade BNP med 0,6 procent det första kvartalet i år jämfört med det fjärde kvartalet 2022 (se diagram 7). Exporten ökade rejält och bidraget till BNP-tillväxten från lagerinvesteringarna var stort. Inhemsk slutlig efterfrågan utvecklades dock svagt och exempelvis minskade hushållens konsumtion med över 1 procent. I prognosen fortsätter lagren att öka under 2023, men i en lägre takt än det första kvartalet. Det är en av orsakerna till att BNP minskar de närmaste kvartalerna (se diagram 7). BNP-svackan blir dock relativt kortvarig och under nästa år ökar BNP något snabbare än sin trendmässiga tillväxt.

BOSTADSVINVESTERINGARNA FORTSÄTTER ATT FALLA

Utvecklingen för de fasta bruttoinvesteringarna tynger BNP-tillväxten de närmaste kvartalerna. Bostadsinvesteringarna började falla det tredje kvartalet förra året och nedgången till och med det första kvartalet i år har varit stor (se diagram 8). Höga finansierings- och byggkostnader samt förra årets bostadsprisfall pressar lönsamheten för bostadsbyggarna. Den branta nedgången i bostadsinvesteringarna fortsätter i år och i början av nästa år

Diagram 7 BNP

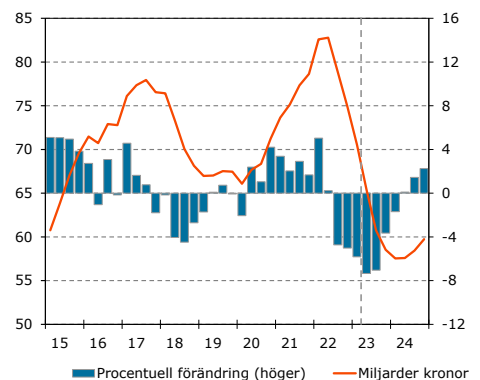
Miljarder kronor, fasta priser respektive procentuell förändring, säsongrensade kvartalsvärden

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 8 Fasta bruttoinvesteringar, bostäder

Miljarder kronor, fasta priser respektive procentuell förändring, säsongrensade kvartalsvärden

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

innan det sker en vändning det andra halvåret 2024. Nedgången på 20 procent för helåret 2023 är den största sedan 1995.

Industrins investeringar minskade tydligt det första kvartalet i år och nedgången fortsätter de närmaste kvartalen. Nästa år växer industrins investeringar igen och är då på en historiskt sett normal nivå som andel av förädlingsvärdet. Utvecklingen har varit relativt stark de senaste åren, samtidigt som kapacitetsutnyttjandet inom delar av industrin fortfarande är högt. Bland annat genererar den gröna omställningen investeringar i ny produktionskapacitet.

Tabell 2 Försörjningsbalans för Sverige

Procentuell förändring, fasta priser

	Utfall	Prognos		Scenario		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Hushållens konsumtionsutgifter	1,9	-1,5	2,6	-3,9	2,8	2,2
Offentliga konsumtionsutgifter	0,1	1,3	1,5	1,2	1,7	1,7
Fasta bruttoinvesteringar	6,1	-1,8	-0,6	4,6	4,8	3,1
<i>Slutlig inhemsk efterfrågan</i>	2,6	-0,8	1,4	3,4	3,1	2,3
Lagerinvesteringar ¹	1,1	-0,6	-0,3	0,0	0,0	0,0
<i>Total inhemsk efterfrågan</i>	3,7	-1,4	1,0	3,4	3,0	2,3
Export	7,0	2,4	2,5	3,5	3,8	3,1
<i>Total efterfrågan</i>	4,8	-0,1	1,6	3,4	3,3	2,6
Import	9,4	0,5	1,9	3,5	4,7	3,9
<i>Nettoexport¹</i>	-0,6	1,0	0,4	0,2	-0,3	-0,3
BNP	2,8	-0,4	1,4	3,4	2,6	1,9
BNP, kalenderkorrigerad	2,8	-0,2	1,4	3,5	2,5	1,7
BNP per invånare	2,1	-1,0	0,8	2,8	2,1	1,4
Bytesbalans ²	4,8	5,9	5,8	5,5	4,9	4,3

¹ Procent av BNP föregående år. ² Procent av BNP, löpande priser.

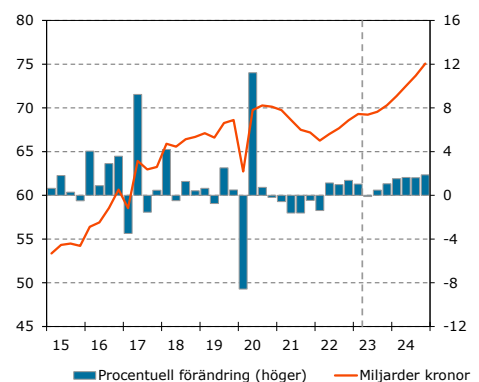
Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Investeringarna i tjänstebranscherna exklusive bostäder ökar i år, men tillväxten sjunker jämfört med förra året. Sammantaget minskar de fasta bruttoinvesteringarna i näringslivet som helhet de avslutande tre kvartalen i år innan det sker en försiktig uppgång under loppet av nästa år.

De offentliga investeringarna utvecklas starkt framöver efter en tydlig nedgång under pandemin (se diagram 9). Till följd av att många byggprojekt sattes på paus minskade investeringarna i kommunsektorn, vilket gav upphov till ett behov av nya lokaler inom skola och omsorg samt VA-system. Framför allt satsningarna inom försvaret bidrar till att de statliga investeringarna ökar på sikt.

Diagram 9 Offentliga investeringar

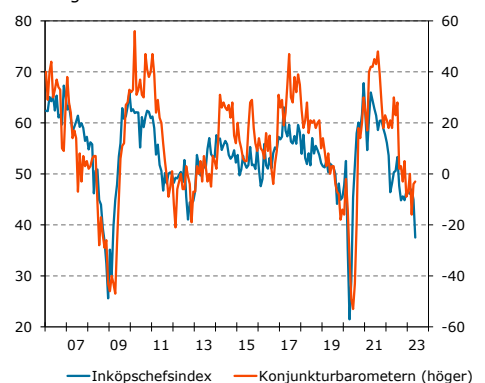
Miljarder kronor, fasta priser respektive procentuell förändring, säsongrensade kvartalsvärden

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 10 Exportordergång i tillverkningsindustrin

Diffusionsindex respektive netttotal, säsongrensade månadsvärden

Källor: Swedbank/SILF, Macrobond och Konjunkturinstitutet.

SVENSK EXPORT BROMSAR IN I NÄRTID

Även om exporten steg det första kvartalet har marknaden för svensk export utvecklats svagt den senaste tiden och inflödet av nya exportordrar har varit dämpat (se diagram 10). Varuexporten minskade något i april.¹ Även tjänsteexporten bedöms ha minskat och för den totala exporten följs det starka första kvartalet av en liten nedgång det andra och tredje kvartalet. Utsikterna på lite längre sikt är ljusare. Klimat- och energiomställningen i världen och ökade försvarssatsningar i Europa gynnar många svenska exportföretag. Helåret 2024 ökar exporten med 2,5 procent. I ett historiskt perspektiv är dock både marknadstillväxten och exporttillväxten ganska låg (se diagram 11).

FÖRSVARSSATSNINGAR HÅLLER UPPE OFFENTLIG KONSUMTION

Den offentliga konsumtionen ökar jämförelsevis starkt både i år och 2024 (se diagram 12). I år bidrar en stark ökning av antalet arbetade timmar till att produktionen av kollektiva² tjänster, såsom kommunal och statlig förvaltning, försvar, polis och rättsväsende, växer starkt. Att arbetsinsatsen ökar beror dels på att arbetsstyrkan utökas, dels på att sjuk- och semesterfrånvaron, som varit förhöjd under pandemin, minskade det första kvartalet i år och nu ligger närmare tidigare normala nivåer. Nästa år bidrar i synnerhet utbygganden av försvaret, men också polis och rättsväsende till att hålla uppe den samlade offentliga konsumtionen.

Inom kommunsektorn ökar antalet elever i grund- och gymnasieskolan, liksom antalet äldre i befolkningen som är i behov av äldreomsorg och sjukvård. Sammantaget leder den demografiska utvecklingen till att konsumtionen av individuella tjänster ökar. Kommunsektorn pressas dock av snabbt ökade kostnader för framför allt insatsförbrukning och tillfälligt höga pensionsavsättningar. Tillsammans med högre löneökningar gör detta att den finansiella situationen blir mycket ansträngd. Kommunsektorns resultat som helhet blir negativt 2023 (se diagram 13). För att närma sig ett överskott om ca 2 procent, som motsvarar ”god ekonomisk hushållning”, genomför kommuner och regioner besparingsåtgärder som håller nere konsumtionstillväxten främst 2024. I prognosen antas också att regeringen tillför ytterligare 15 miljarder kronor i statsbidrag till kommunsektorn 2024 och att kommuner och regioner använder delar av sina resultatutjämningsreserver, vilket minskar besparingsbehovet.

¹ Enligt utrikeshandelsstatistiken, med Konjunkturinstitutets deflatering och säsongrensning.

² Den offentliga konsumtionen utgörs till största del av offentlig produktion. I nationalräkenskaperna volymeräknas den offentliga produktionen av kollektiva tjänster med arbetsinsatsen (timmar) samt volymerna för insatsförbrukning och kapitalförslitning. Produktionen av individuella tjänster beräknas med ”output” i form av exempelvis antal elever i skolan, hemtjänsttimmar eller vårdtillfällen.

Diagram 11 Världsmarknad och svensk export

Procentuell förändring, fasta priser

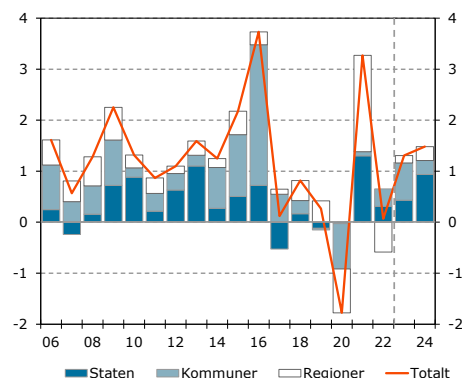

Anm. Världsmarknaden beräknas med svenska exportvikter.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 12 Bidrag till offentlig konsumtionstillväxt

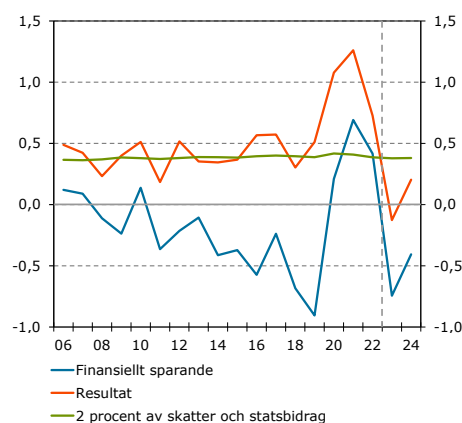
Procentuell förändring respektive procentenheter

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 13 Finansiellt sparande och resultat i kommunsektorn

Procent av BNP

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

SKATTESÄNKNINGAR OCH ÖKADE INKOMSTER GER STÖD ÅT KONSUMTIONEN

Efter att ha ökat snabbt under 2021 minskade hushållens konsumtion tre av fyra kvartal 2022. De stora prisökningarna och stigande räntor har fortsatt att prägla utvecklingen av hushållens konsumtion under inledning av 2023. Det första kvartalet minskade konsumtionen med 1,3 procent (se diagram 14). Nedgången var främst en följd av minskad varukonsumtion. Jämfört med ett år tidigare var konsumtionen av såväl dagligvaror som sällanköpsvaror ca 8 procent lägre det första kvartalet. Ett uppdamt resebehov från pandemin har fått hushållen att trotsa både en svag krona och stora prisökningar utomlands och konsumtionen i utlandet var 20 procent högre i det första kvartalet jämfört med det fjärde kvartalet 2019, det vill säga före pandemin bröt ut.

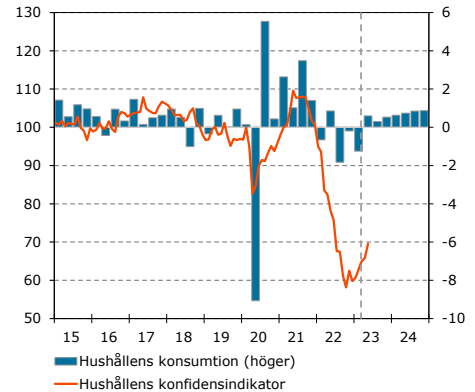
Hushållens konfidensindikator är fortsatt på en rekordlåg nivå och pekar mot fortsatt svag tillväxt i konsumtionen (se diagram 14). Det har dock skett en viss återhämtning i konfidensindikatorn sedan årsskiftet. Det förklaras främst av en ljusare syn på framtiden medan hushållen fortsatt uppger att man har det sämre ställt än för ett år sedan (se diagram 15). Både omsättningen inom detaljhandeln och konsumtionsindikatorn steg i april och konsumtionen återhämtar sig något det andra kvartalet (se diagram 14). Avslutningen av 2022 och inledningen av 2023 var så pass svaga att konsumtionen i år minskar jämfört med förra året (se diagram 16).

Den starka arbetsmarknaden har gjort att disponibelinkomsten ökat i god takt. Men höga priser och jämförelsevis låga löneökningar har lett till att den reala disponibla inkomsten utvecklats svagt och trots minskad konsumtion har hushållens sparkvot sjunkit. Konsumtionen får dock draghjälp i år av finanspolitiken genom att den håller uppe hushållens disponibla inkomster. Även nästa år väntas hushållen få stöd via finanspolitiken, då skattesänkningar om 25 miljarder kronor genomförs och ett ytterligare elstöd om 13 miljarder antas betalas ut (se marginalruta ”Antagande om flaskhalsintäkter och elstöd”). Den fortsatt höga inflationen i år medför att indexerade ersättningar inom socialförsäkringssystemen stiger snabbt även 2024, eftersom värdesäkring sker med en viss eftersläpning. Detta bidrar till att transfereringarna till hushållen ökar jämförelsevis mycket 2024.

År 2024 sjunker inflationstakten snabbt och styrräntan sänks, samtidigt som löneökningstakten är jämförelsevis hög, vilket gör att den reala disponibla inkomsten ökar relativt snabbt. Detta ger hushållen utrymme att öka konsumtionen i en hög takt och samtidigt höja sitt sparande något (se diagram 16) Det finns betydande osäkerhet kring prognosen för hushållens konsumtion. Särskilt osäkert är hushållens sparande som kan leda till att hushållens konsumtion antingen växer snabbare eller långsammare än vad som prognosticeras.

Diagram 14 Hushållens konfidensindikator och hushållens konsumtion

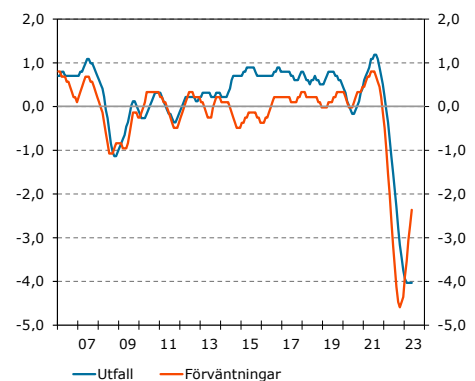
Index medelvärde=100, säsongsrensade månadsvärden respektive procentuell förändring, säsongsrensade kvartalsvärden

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 15 Hushållens syn på egen ekonomi

Standardiserade avvikelser från medelvärde, månadsvärden

Källa: Konjunkturinstitutet.

Antaganden om flaskhalsintäkter och elstöd

På grund av prisskillnader mellan elprisområden har Svenska kraftnät under de senaste åren erhållit stora så kallade flaskhalsintäkter. År 2022 var dessa intäkter 68 miljarder kronor, och Konjunkturinstitutet uppskattar att de kommer att uppgå till 26 miljarder år 2023 och 21 miljarder år 2024.

Under 2023 utgår flera olika elstöd, finansierade av flaskhalsintäkterna, till hushåll och företag. Konjunkturinstitutet uppskattar att den sammanlagda summan för dessa elstöd är cirka 54 miljarder kronor, ungefär jämnt fördelad mellan hushåll och företag. I Konjunkturinstitutets prognos antas att ett liknande elstöd betalas ut under 2024, med en totalsumma om 26 miljarder, jämnt fördelad mellan hushåll och företag.

EFTER EN STARK INLEDNING AV ÅRET MINSKAR PRODUKTIONEN

Tillväxten i produktionen i näringslivet bromsade in under 2022 efter en stark utveckling under 2021 (se diagram 17). Det var bland annat en vikande efterfrågan från hushåll och leveransproblem som bidrog till den svagare utvecklingen. Efter en ökning i det första kvartalet i år minskar produktionen de två nästkommande kvartalen.

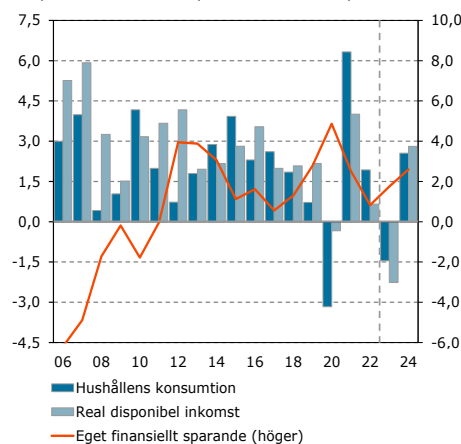
En vikande orderingång avspeglas inom industrins produktion som har minskat de två senaste kvartalen och fortsätter att minska de kommande två kvartalen. I de senaste barometerundersökningarna har företagens förväntningar för produktionen börjat öka igen (se diagram 18), vilket indikerar att det finns förutsättningar för att nedgången av produktionen blir tillfällig. Starkare efterfrågan från omvärlden 2024 hjälper till att vända utvecklingen och det blir ett tillväxtår för industriproduktionen.

Trots ansatta hushåll och en negativ produktionsutveckling inom bland annat handeln har produktionen i tjänstebranscherna hållits uppe under 2022, mycket tack vare en stark utveckling för företagsnära tjänster. Svagare efterfrågan från industrin medför att även produktionen i de mer företagsnära tjänstebranscherna börjar minska från och med det andra kvartalet, vilket bidrar till att produktionen i tjänstesektorn som helhet vänder ner. Från starten av 2024 ökar sedan produktionen i tjänstesektorn gradvis snabbare. Till stor del beror detta på att produktionen i de företagsnära tjänstebranscherna börjar öka igen när väl produktionen i resten av näringslivet börjar återhämta sig.

Byggföretagens syn på framtiden har sedan mitten av 2022 vänt ner. Det är husbyggarna som blivit negativa, medan anläggningsbyggarna däremot är fortsatt positiva (se diagram 19). Trots ett kraftigt fall för bostadsinvesteringarna har ännu inte den totala produktionen för byggföretagen börjat minska, då anläggningsbyggandet har hållit emot. Sedan slutet av 2022 har byggföretagens syn på orderstockarna blivit sämre, vilket avspeglas i en minskad produktion med början det andra kvartalet i år. Produktionen fortsätter att minska till och med det första kvartalet nästa år. Gradvisa sänkningar av styrrentan och en vändning uppåt för bostadspriserna leder sedan till att produktionen åter börjar öka.

Diagram 16 Hushållens konsumtion, real disponibel inkomst och sparande

Procentuell förändring respektive procent av disponibel inkomst plus kollektivt sparande

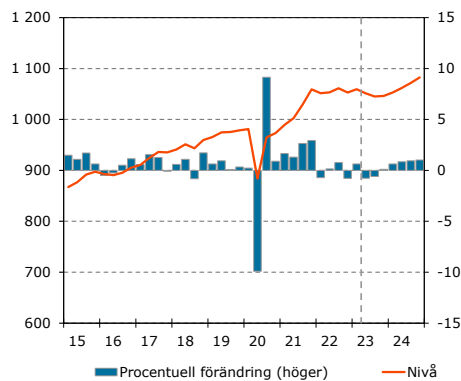

Anm. Sparande definieras som hushållens totala sparande inkl. sparande i premie- och tjänstepension. Eget finansiellt sparande definieras som hushållens sparande exkl. reallt sparande och sparande i premie- och tjänstepension. Båda måtten sätts i relation till hushållens disponibla inkomst plus sparande i premie- och tjänstepension.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 17 Produktion i näringslivet

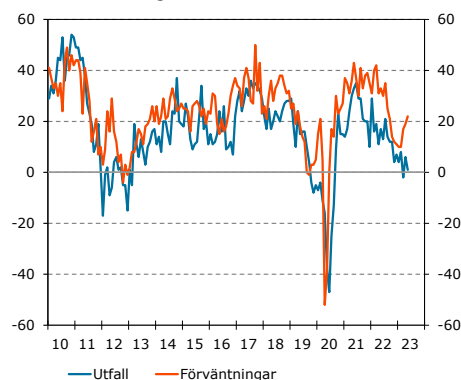
Miljarder kronor, fasta priser respektive procentuell förändring, säsongsrensade kvartalsvärden

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 18 Produktionsvolym i tillverkningsindustrin

Nettotal, säsongsrensade månadsvärden

Källa: Konjunkturinstitutet.

Tabell 3 Produktion

Procentuell förändring, kalenderkorrigerade värden

	Utfall	Prognos		Scenario		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Näringsliv	3,3	-0,3	1,6	4,2	2,9	1,9
Varubranscher	1,9	-2,2	0,8
varav industri	2,2	-2,6	1,7
Byggverksamhet	2,7	-1,7	-0,9
Tjänstebanscher	4,0	0,7	2,0
Offentliga myndigheter	0,8	1,6	0,9	1,1	0,8	0,9
Hela ekonomin¹						
BNP till baspris	2,8	0,1	1,4	3,6	2,5	1,7
BNP till marknadspris	2,8	-0,2	1,4	3,5	2,5	1,7

¹ Inklusive hushållens icke-vinstdrivande organisationer.

Anm. Med produktion avses förädlingsvärde.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

SYSSELSÄTTNINGEN TROTSAR LÅGKONJUNKTUREN

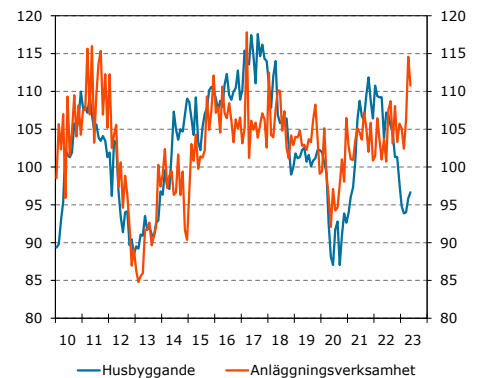
Trots att företagen enligt Konjunkturbarometern uppger att efterfrågan försämrats ökade sysselsättningen i snabb takt det första kvartalet 2023. Ökningen var särskilt stor för utrikes födda män och kvinnor, vars arbetskraftsdeltagande och sysselsättningsgrad för närvarande är på den högsta nivån som uppmätts enligt aktuella Arbetskraftsundersökningar (se diagram 20).³ Att arbetsmarknaden gått starkt under våren bekräftas av att antalet inskrivna på Arbetsförmedlingen i maj var på den lägsta nivån sedan mars 2009.

Konjunkturbarometern indikerar att företagen fortsatt vill öka sin personalstyrka, särskilt inom de mer företagsnära tjänstena. Efterfrågan på personal hålls även uppe av en förhållandevis positiv industri (se diagram 21). Bilden av att arbetsmarknaden än så länge håller emot lågkonjunkturen stärks av att antalet lediga jobb enligt SCB och lediga platser enligt Arbetsförmedlingen är kvar på mycket höga nivåer (se diagram 22). Vidare har antalet varsel under våren varit i linje med ett historiskt genomsnitt. Sysselsättningen väntas därför öka det andra och tredje kvartalet i år men mot slutet av året får lågkonjunkturen viss effekt på arbetsmarknaden och sysselsättningen minskar något. Nedgången i sysselsättningen, som fortsätter under inledningen av nästa år, drivs framför allt av byggbranschen och handeln. I de företagsnära tjänstebanscherorna fortsätter sysselsättningsstillväxten, men uppgången mattas av när produktionen i dessa branscher minskar.

Produktionen i näringslivet börjar återhämta sig det fjärde kvartalet i år. Återhämtningen slår igenom på sysselsättningen

Diagram 19 Konfidensindikator för husbyggande och anläggningsverksamhet

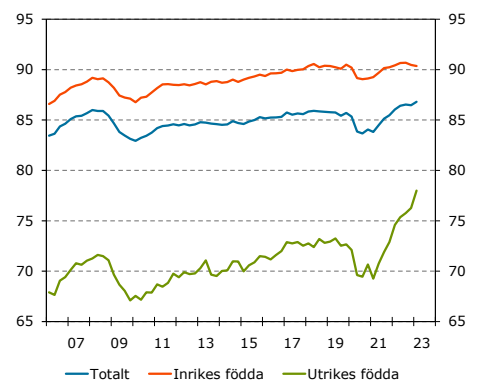
Index medelvärde=100, säsongsrensade månadsvärden

Källa: Konjunkturinstitutet.

Diagram 20 Sysselsättningsgrad, 25-54 år

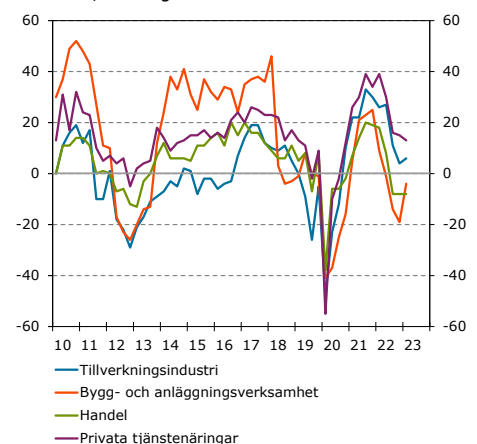
Procent av befolkningen, säsongsrensade kvartalsvärden

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 21 Anställningsplaner

Nettotal, säsongsrensade kvartalsvärden

Källa: Konjunkturinstitutet.

³ Tidsserier för aktuella definitioner i Arbetskraftsundersökningarna sträcker sig tillbaka till 2005.

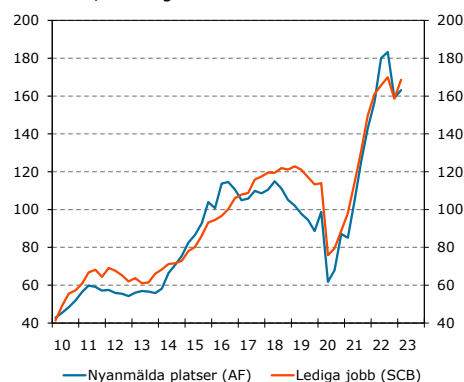
med viss eftersläpning och sysselsättningen börjar öka igen det andra kvartalet 2024, om än i maklig takt.

Inom offentliga myndigheter växer produktionen långsamt både i år och nästa år vilket avspeglas i en svag tillväxt i sysselsättningen.

Arbetslösheten har hittills i år fortsatt att minska och ligger nu nära den bedömda jämviktsnivån (se diagram 23). Arbetskraften har vuxit i snabb takt men sysselsättningen har vuxit än mer, vilket har resulterat i en minskad arbetslöshet. Arbetslösheten har sedan fjärde kvartalet 2022 stabiliserat sig på en jämförelsevis låg nivå bland inrikes födda, men har fortsatt att minska bland utrikes födda (se diagram 24). Antalet inskrivna vid Arbetsförmedlingen med längre inskrivningstider fortsätter att minska. Antalet personer med inskrivningstider längre än ett år var i maj ca 14 procent lägre jämfört med samma period 2022. I takt med att arbetskraften fortsätter växa och jobbchanserna försämras stiger arbetslösheten emellertid det andra halvåret 2023 och toppar på 8,2 procent det tredje kvartalet 2024 (se diagram 25). Prognosen baseras på att arbetsgivare i viss utsträckning behåller mer personal än de brukar göra under en konjunkturedgång, bland annat eftersom lågkonjunkturen väntas bli kortvarig och bristen på arbetskraft med efterfrågad kompetens fortfarande är stor i delar av näringslivet. Det får till följd att den minskade produktionen inte slår igenom fullt ut på arbetslösheten. Det är dock osäkert hur stor denna effekt blir, vilket ger både en nedåt- och uppåtrisk för arbetslösheten.

Diagram 22 Nyanmälda lediga platser och lediga jobb

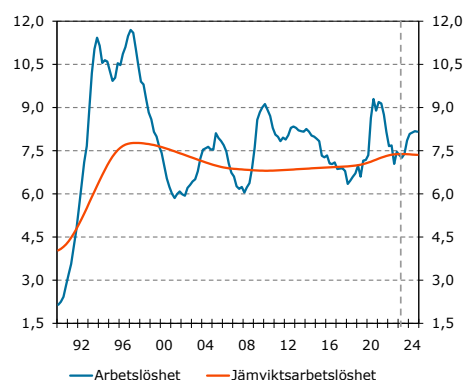
Tusental, säsongrensade kvartalsvärden

Källor: Arbetsförmedlingen, SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 23 Arbetslöshet och jämviktsarbetslöshet

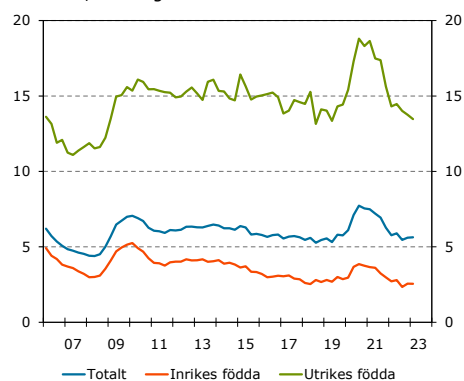
Procent av arbetskraften, säsongrensade kvartalsvärden

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 24 Arbetslöshet 25-54 år

Procent, säsongrensade kvartalsvärden

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell 4 Arbetsmarknad

Tusental personer respektive procentuell förändring, om inget annat anges

	Utfall	Prognos		Scenario		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
BNP till baspris ¹	2,8	0,1	1,4	3,6	2,5	1,7
Produktivitet i hela ekonomin ¹	0,5	-2,6	1,4	2,3	1,4	1,2
Produktivitet i näringslivet ¹	0,2	-2,8	1,6	2,7	1,7	1,6
Arbetade timmar ¹	2,3	2,7	0,1	1,3	1,0	0,5
Medelarbetstid för sysselsatta ¹	-0,4	1,2	0,2	0,3	-0,1	0,0
Sysselsättning	2,7	1,5	-0,1	1,0	1,2	0,5
Sysselsättningsgrad ²	69,0	69,6	69,1	69,4	69,9	69,9
Arbetskraft	1,2	1,5	0,6	0,7	0,6	0,5
Arbetskraftsdeltagande ²	74,5	75,2	75,3	75,4	75,4	75,5
Arbetslöshet ³	7,5	7,5	8,1	7,9	7,3	7,3
Befolkning 15-74 år	0,3	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5
Produktivitetsgap i näringslivet ⁴	2,2	-1,7	-1,2
Arbetsmarknadsgap ⁵	-0,4	0,1	-0,6	-0,3	0,0	0,0
BNP-gap ⁶	1,3	-1,4	-1,6	-0,5	0,0	0,0

¹ Kalenderkorrigerade värden. ² Procent av befolkningen 15-74 år. ³ Procent av arbetskraften. ⁴ Skillnaden mellan faktisk och potentiell produktivitet i näringslivet uttryckt i procent av potentiell produktivitet i näringslivet ⁵ Skillnaden mellan faktiskt och potentiellt arbetade timmar uttryckt i procent av potentiellt arbetade timmar ⁶ Skillnaden mellan faktisk och potentiell BNP uttryckt i procent av potentiell BNP.

Källa: SCB och Konjunkturinstitutet.

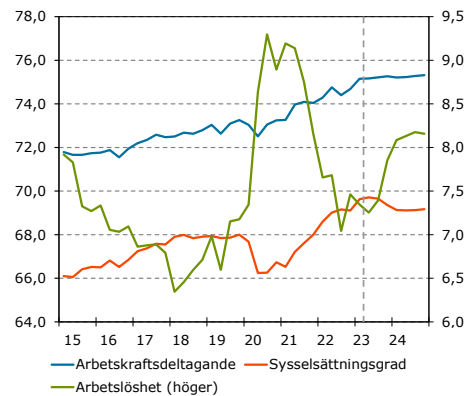
SVENSK EKONOMI ÄR I EN LÅGKONJUNKTUR 2023

Svagare efterfrågan i Sverige och omvärlden tynger utvecklingen av BNP de närmaste kvartalen och resursutnyttjandet i svensk ekonomi, mätt med BNP-gapet, försvagas både 2023 och 2024 (se diagram 26). Lågkonjunkturen bedöms dock bli relativt kortvarig och syns främst genom att företagens produktivitet blir lägre än normalt. År 2025 blir resursutnyttjandet i ekonomin i det närmaste balanserat.

Den höga efterfrågan på arbetskraft som uppstod när ekonomin snabbt återhämtade sig efter pandemins utbrott har inneburit att lediga resurser på arbetsmarknaden snabbt har tagits i anspråk. Samtidigt har även arbetskraftsdeltagandet ökat snabbt och resursutnyttjandet på arbetsmarknaden har därför inte stigit till en nivå som är särskilt mycket högre än normalt (se diagram 26). Resursutnyttjandet på arbetsmarknaden börjar minska det andra kvartalet i år och nästa år blir arbetslösheten 8,1 procent. Att företag i relativt stor utsträckning behåller arbetskraft i den vikande konjunkturen bidrar till att resursutnyttjandet på arbetsmarknaden minskar i mindre utsträckning jämfört med under tidigare lågkonjunkturer.

Diagram 25 Arbetsmarknadssituation

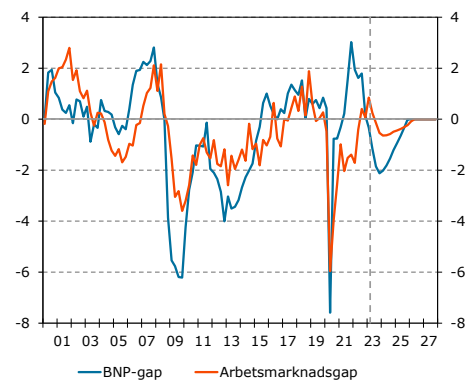
Procent av befolkningen respektive arbetskraft 15-74 år, säsongrensade kvartalsvärden

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 26 BNP-gap, arbetsmarknadsgap

Procent av potentiell BNP respektive potentiellt arbetade timmar, säsongrensade kvartalsvärden

Källa: Konjunkturinstitutet.

LÖNETILLVÄXTEN TAR FART ANDRA KVARTALET 2023

Lönerna i ekonomin som helhet ökade med 2,7 procent 2022, vilket var betydligt mindre jämfört med i omvärlden. Det beror delvis på att de svenska centrala avtalen från avtalsrörelsen 2020 gällde fram till och med första kvartalet 2023. Från och med det andra kvartalet 2023 börjar de nya centrala avtalen gälla, vilket bidrar till att lönetillväxten då tar fart (se rutan ”Nya centrala avtal bidrar till högre lönetillväxt framöver”).

Löneökningarna inom industrin blir högre relativt andra branscher i näringslivet i år. Det beror på att industrin upplevt en längre period av brist på arbetskraft och samtidigt har en jämförelsevis hög lönsamhet. Under det tredje och fjärde kvartalet i år stiger arbetslösheten och arbetsmarknaden i sin helhet försämras. Det, i kombination med avtalets framtunga konstruktion, bidrar till att löneökningarna i näringslivet växlar upp i år för att sedan bli lägre igen 2024 (se tabell 5, diagram 27 och rutan ”Nya centrala avtal bidrar till högre lönetillväxt framöver”).

Trots att lönetillväxten tar fart det andra kvartalet 2023 fortsätter reallönerna att falla eftersom inflationen är högre än löneökningarna. Hittills har svenska löntagare tappat motsvarande 10 års reallöneökningar (beräknat med konjunkturlöner och KPIF) och köpkraften hos de anställda var i mars 2023 på 2013 års nivå (se diagram 28). I år faller reallönerna (beräknat med KPIF) men nästa år ökar de igen (se tabell 5).

Nya centrala avtal bidrar till högre lönetillväxt framöver

Den 31 mars 2023 löpte majoriteten av alla centrala avtal inom näringslivet ut, däribland avtalen inom industrin. Det nya avtalet inom industrin gav ett nytt kostnadsmärke på 7,4 procent över två år, varav 4,1 procent det första året och 3,3 procent det andra året. Hur dessa har fördelats på löner eller andra avsättningar skiljer sig något mellan olika avtal.

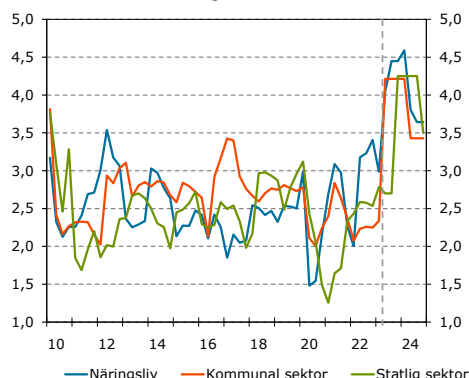
Det nya kostnadsmärket bidrar till att lönetillväxten tar fart andra kvartalet 2023. Lönerna i näringslivet stiger med i genomsnitt 4,4 procent den första avtalsperioden (andra kvartalet 2023 till och med första kvartalet 2024) och 3,7 procent under återstoden av 2024. Att löneökningarna var lägre det första kvartalet 2023 då det tidigare avtalet fortfarande gällde gör att helårsutvecklingen 2023 blir lägre än om avtalen gällde för hela 2023 (se tabell 5 och diagram 27). Dessutom har staten lönerevision i oktober, vilket bidrar till att löneutvecklingen i staten tar fart det fjärde kvartalet 2023.

ENHETSARBETSKOSTNADERNA ÖKAR KRAFTIGT 2023

Arbetskostnaden per arbetad timme stiger 2023 långsammare än lönetillväxten. Det beror på att timlönen enligt

Diagram 27 Timlön

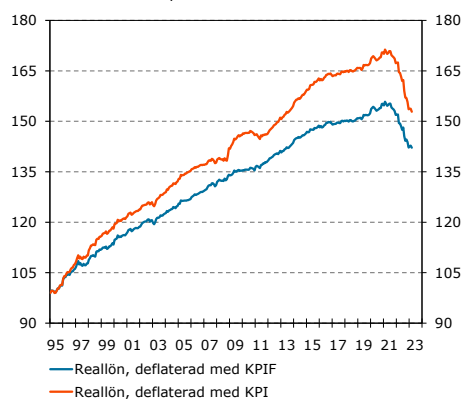
Procentuell förändring, kvartalsvärden

Anm. Kommunal sektor omfattar både primärkommuner och regioner.
Källor: Medlingsinstitutet och Konjunkturinstitutet.

Diagram 28 Reallön i nivå

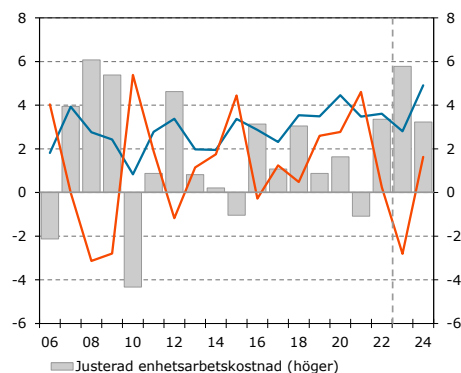
Index 1995=100, månadsvärden

Källor: Medlingsinstitutet, SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 29 Justerad enhetsarbetskostnad i näringslivet

Procentuell förändring, kalenderkorrigerade värden

Anm. Enhetsarbetskostnaden är justerad för egenföretagares arbetsinsats och exkluderar små- och fritidshus.
Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Nationalräkenskaperna inte stiger lika snabbt som timlönen enligt Konjunkturlönestatistiken (se rutan ”Skillnader mellan lönemåtten”), men även på minskade kollektiva avgifter som andel av lönesumman. De lägre kollektiva avgifterna är bland annat en följd av att inkomstbasbeloppet stiger snabbare än lönerna 2023.⁴ Enhetsarbetskostnaden stiger dock kraftigt i år till följd av en låg produktivitetstillväxt i näringslivet (se tabell 5 och diagram 29).

Vinstandelen i näringslivet har stigit de senaste åren och var 2022 klart högre än normalt (se diagram 30). Det skiljer sig dock åt mellan olika branscher och en stor del av ökningen har skett i företag som exporterar mycket av sin produktion och där internationella prisrörelser varit gynnsamma. Den svaga kronan har förstärkt effekten. Vinstandelen i näringslivet som helhet minskar 2023 på grund av en snabb ökning i enhetsarbetskostnaden och faller sedan tillbaka ytterligare 2024 när prisökningstakten är mer normal. Vinstandelen blir då i stora drag i paritet med genomsnittet sedan 2006 (se diagram 30).

Skillnader mellan lönemåtten

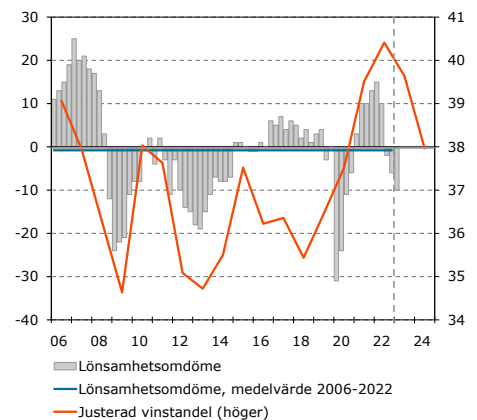
Historiskt har timlönen enligt Nationalräkenskaperna (NR) och Konjunkturlönestatistiken (KL) följt varandra relativt väl (se diagram 31). Under pandemiåren 2020–2022 har däremot NR-timlönen stigit med i genomsnitt 1,3 procentenheter mer per år än KL-timlönen. KL-timlönen motsvarar överenskommen lön, medan NR-timlönen motsvarar det som faktiskt betalas ut en given period (inklusive sjuklön, bonusar och övertid). NR-timlönen beräknas som lönesumman dividerat med antal arbetade timmar, vilket gör att måttet är mer känsligt för stora variationer i antal arbetade timmar. Under pandemin föll antalet arbetade timmar kraftigt till följd av bland annat hög sjukfrånvaro och korttidspermitteringar. Samtidigt behöll företagen sina anställda vilket gjorde att medelarbetstiden föll.

Det första kvartalet 2023 ökade arbetade timmar kraftigt och kan delvis förklaras med lägre sjukfrånvaro, särskilt inom offentlig sektor. I samband med att sjukfrånvaron återgår till nivåer som noterades innan pandemin kommer timlönens utveckling enligt NR bli lägre än löneutvecklingen enligt KL (se diagram 31).

⁴ Inkomstbasbeloppet påverkar bland annat premierna i tjänstepensionssystemet ITP1, eftersom en avsevärt högre premie betalas för andelen löner som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp. När inkomstbasbeloppet stiger snabbare än lönerna så minskar den andel av lönerna som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp, och därmed behöver arbetsgivarna totalt sett inte betala lika mycket i kollektiva avgifter relativt lönesumman som tidigare år. Även om de kollektiva avgifterna ökar totalt sett räknat i kronor, så minskar de som andel av lönesumman

Diagram 30 Lönsamhet i näringslivet

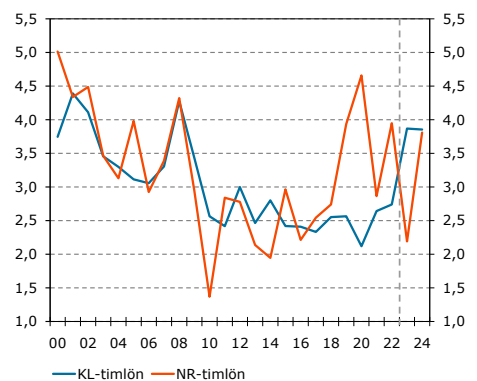
Procent, årsvärden respektive netttotal, säsongsrensade kvartalsvärden

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 31 Timlön enligt KL och NR

Procentuell förändring

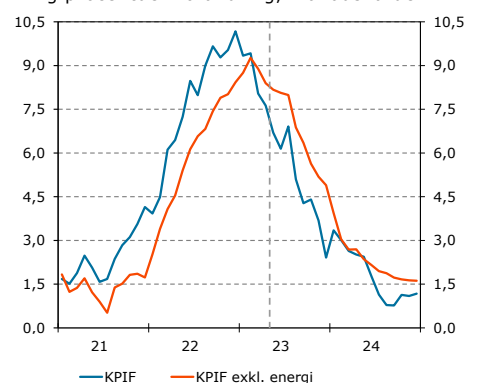

Anm. NR står för Nationalräkenskaperna och KL står för Konjunkturlönestatistiken.

Källor: Medlingsinstitutet, SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 32 Konsumentpriser

Årlig procentuell förändring, månadsvärden

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell 5 Timlön och arbetskostnad

Procentuell förändring respektive procent

	Utfall	Prognos		Scenario		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Timlön, KL, hela ekonomin ¹	2,7	3,9	3,9	3,9	3,9	3,7
Timlön, KL, i näringslivet ¹	3,0	4,0	3,9	3,9	3,9	3,7
Timlön, NR, hela ekonomin ²	3,9	2,2	3,8	3,9	3,9	3,7
Reallön, hela ekonomin ³	-5,0	-2,2	2,0
Arbetskostnad per timme, näringslivet ²	3,6	2,8	4,9	4,4	3,9	3,7
Produktivitet, näringslivet, exkl. små- och fritidshus ⁴	0,2	-2,8	1,6
Justerad enhetsarbetskostnad, näringslivet ⁴	3,4	5,8	3,2
Justerad vinstandel, näringslivet ⁴	40,4	39,6	38,0	37,9	37,7	37,6

¹ Enligt Konjunkturlönestatistiken. ² Enligt nationalräkenskaperna, kalenderkorrigerade värden. ³ Enligt Konjunkturlönestatistiken, deflaterad med KPIF. ⁴ Inklusive små- och fritidshus samt justerad för antalet arbetade timmar utförda av egenföretagare, kalenderkorrigerade värden. ⁵ Exklusive små- och fritidshus samt justerad för antalet arbetade timmar utförda av egenföretagare, ej kalenderkorrigerade värden. Beräknad till faktorpris.

Källor: Medlingsinstitutet, SCB och Konjunkturinstitutet.

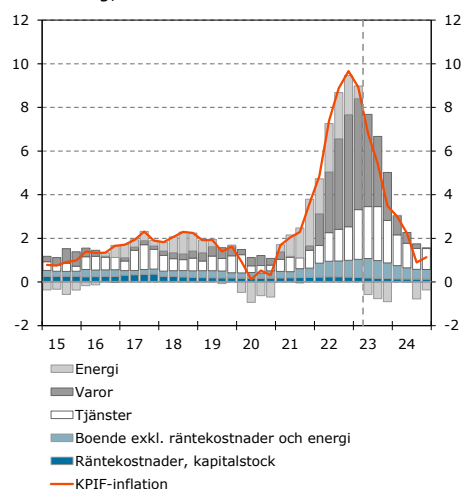
INFLATIONEN EXKLUSIVE ENERGI I LINJE MED RIKSBANKENS MÅL 2024

Konsumentprisinflationen beräknad med fast bostadsränta (KPIF) var 6,7 procent i maj 2023 (se **Fel! Hittar inte referens-källa.**). Tjänstepriserna steg oväntat mycket i maj jämfört med april. Uppgången i tjänstepriserna var bred. Hotellboende, snabbmat, hyrbilar var några av de tjänster som steg snabbt i pris under månaden. Tjänsteprisernas bidrag till inflationen fortsätter att vara högt framöver, bland annat på grund av högre löneökningar. Varuprisernas bidrag till inflationen avtar däremot framöver (se diagram 33 och tabell 6). Anledningen är bland annat att internationella energi- och fraktpriser har sjunkit tillbaka och att den globala efterfrågan på varor har avtagit.

I prognosen antas att den så kallade reduktionsplikten för diesel (kravet på inblandning av biodrivmedel) sänks från 30,5 till 6,0 procent i januari 2024. Det leder till att dieselpriiserna, som redan sjunkit tillbaka en del, sjunker 2024 (se diagram 34). Tillsammans med lägre elpriser (se diagram 35) ger det ett minskat kostnadstryck för företagen, vilket håller tillbaka konsumentprisinflationen.

Diagram 33 Bidrag till KPIF-inflationen

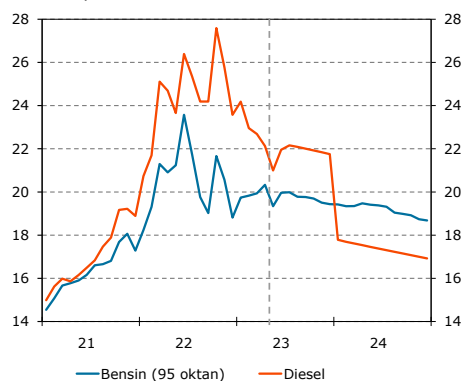
Procentenheter respektive årlig procentuell förändring, kvartalsvärden

Anm. Beräkningen av bidragen är approximativ. Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 34 Drivmedelspriser

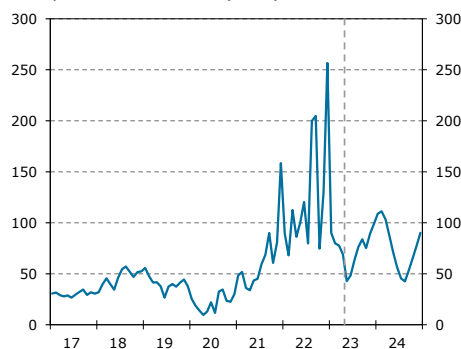
Kronor per liter, månadsvärden

Anm. Avser riktpolis vid bemannad bensinmack. Källor: OK-Q8 och Macrobond.

Diagram 35 Spotpris på el i Sverige

Öre per kilowattimme (kWh), månadsvärden

Anm. Priser för fyra prisområden har vägts samman av Konjunkturinstitutet på basis av den geografiska fördelningen av hushållens elanvändning.

Källor: Nordpool, Macrobond och Konjunkturinstitutet.

Tabell 6 Konsumentpriser, räntor och växelkurs

Procentuell förändring respektive procent

	Utfall		Prognos		Scenario	
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
KPI	8,4	8,7	2,7	1,2	2,1	2,2
Räntekostnader, räntesats ¹	17,8	67,2	12,6	-10,9	0,8	2,0
KPIF	7,7	6,1	1,8	1,9	2,0	2,0
Varor	7,3	8,5	0,9
Tjänster	4,7	7,2	3,5
Boende exkl. räntekostnader och energi ²	4,2	5,0	3,1
Energi	32,9	-7,3	-4,0
Räntekostnader, kapitalstock ¹	6,9	5,7	4,3	4,0	3,5	3,4
KPIF exkl. energi	5,9	7,3	2,2
HIKP	8,1	6,1	1,9
Reporänta ³	2,50	3,75	2,25	1,75	1,75	1,75
Tioårig statsobligationsränta	1,5	2,5	2,7	2,7	2,7	2,8
Kronindex (KIX) ⁴	121,1	127,4	127,0	124,6	122,2	119,8

¹ Räntekostnader i KPI utgörs av produkten av kapitalstock och räntesats. Energi avser kostnader för el, gas, uppvärmning och drivmedel. ² Avser hyror, månadsavgifter i bostadsrättsföreningar, reparationskostnader, avskrivningar (renoveringskostnader), tomträttsavgäld och fastighetsskatt, försäkringskostnader, kostnader för vatten, avlopp, renhållning och sotning. ³ Vid årets slut. ⁴ Effektivt växelkursindex baserat på Riksbankens KIX-vikter för 32 länder. Indexet har basen 100 den 18 november 1992. Högre indexantal indikerar en svagare krona.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

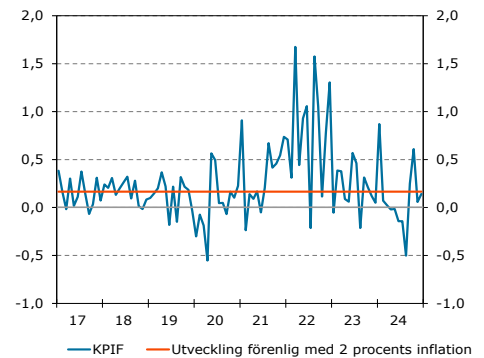
Den svenska växelkursen har försvagats under våren, vilket motverkar effekten av lägre internationella priser på frakt och energi. Kronan har totalt sett försvagats med drygt 6 procent från maj 2022 till maj 2023.⁵ De stora prisökningarna under de senaste åren kan vara en indikation på att företagen har blivit snabbare med att föra vidare kostnadsökningarna till sina kunder. Därför kan den senaste tidens växelkursförsvagning ge ett snabbare genomslag på konsumentpriserna än det historiska mönstret. Den svaga växelkursen och högre löneökningar gör att inflationen förblir över 2 procent ända fram till sommaren 2024, men även exklusive direkta effekter av energipriser blir inflationen lägre än 2 procent under det andra halvåret 2024 (se diagram 32). Notera att prognosen för prisökningarna på månadsbasis redan från halvårsskiftet ungefär är i linje med Riksbankens inflationsmål (se diagram 36 och rutan ”Den månadsvisa prisutvecklingen”).

Att Sverige är en liten öppen ekonomi innebär att inflationen i stor utsträckning påverkas av prisutvecklingen i omvärlden. I den aktuella prognosen har både växelkurseffekter, förväntad utveckling av importpriser och andra omvärldsfaktorer beaktats. Det finns betydande osäkerheter i bedömningen av både den framtida importprisutvecklingen i sig och dess genomslag på

⁵ Beräknat med KIX6-index, ett växelkursindex som inkluderar de 6 viktigaste regionerna i Sveriges utrikeshandel.

Diagram 36 KPIF

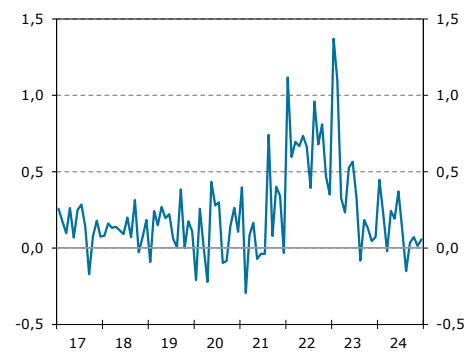
Procentuell förändring, säsongsrensade månadsvärden

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 37 KPIF exkl. energi

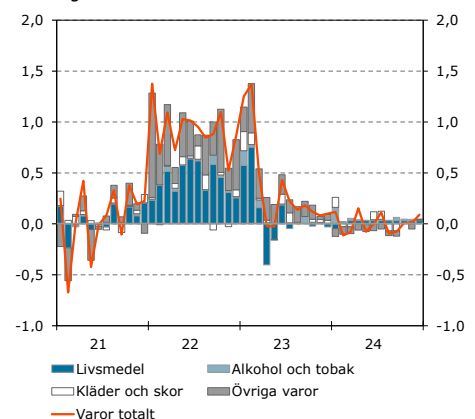
Procentuell förändring, säsongsrensade månadsvärden

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 38 Bidrag till månadsvisa förändringen i varor i KPI

Procentenheter respektive procentuell förändring, säsongsrensade månadsvärden

Anm. Approximativa bidrag, se fotnot i texten. Källa: Konjunkturinstitutet.

svenska konsumentpriser över tid. Därmed finns det även betydande osäkerhet i prognosen på den framtida inflationen.

Den månadsvisa prisutvecklingen

Inflationen beskrivs vanligtvis som en årstakt, det vill säga nivån på prisindex jämfört med nivån för 12 månader sedan. Inflationen påverkas alltså av utvecklingen under hela den föregående 12-månadersperioden. För att få en bild av utvecklingen i närtid kan man i stället titta på den månadsvisa förändringen i prisindex (se diagram 36 och diagram 37). Serien är dock väldigt volatil då den påverkas av säsongsmissiga förändringar och andra tillfälliga variationer i priserna. I den aktuella prognosen förväntas månadsutvecklingen exklusive energi blir avsevärt lägre framöver än den varit under 2022 och inledningen av 2023. En svagare prisutveckling för varor i spåren av lägre energipriser, lägre fraktkostnader, större lager och en svagare hushållsefterfrågan i både Sverige och omvärlden är den främsta orsaken till nedväxlingen (se diagram 38).⁶

RESURSNYTTJANDET NORMALISERAS I SCENARIOT FÖR 2025–2027

I scenariot⁷ för åren 2025–2027 växlar den svenska BNP-tillväxten upp jämfört med 2024 (se diagram 39). Såväl exporten som hushållens konsumtion och de fasta bruttoinvesteringarna bidrar till den högre tillväxten (se diagram 39). En god konjunktur i omvärlden innebär att svenska exportföretag möter en hög efterfrågan, vilket håller uppe exporttillväxten. Hushållens konsumtion gynnas av räntesänkningar, stigande sysselsättning samt av att reallönerna från och med 2024 återigen stiger. Sänkta räntor bidrar också till att de fasta bruttoinvesteringarna återhämtar sig. En normalisering av bostadsbyggandet, efter den låga nivån 2023 och 2024, höjer också investeringstillväxten. Vidare stärks de fasta bruttoinvesteringarna av ett strukturellt behov av investeringar kopplade till klimatomställning, energiförsörjning och försvar. En demografiskt betingad efterfrågeökning på framför allt vård och äldreomsorg, samt de stora satsningarna på försvar, driver på den offentliga konsumtionen i scenariot.

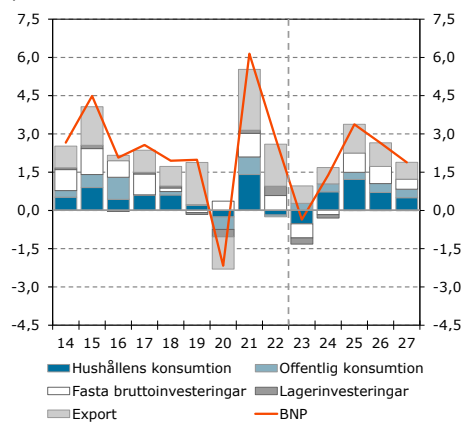
Den högre aktiviteten i ekonomin innebär också att företagens efterfrågan på arbetskraft stiger. Som ett resultat av detta

⁶ Säsongsrensningen av de ingående varugrupperna görs var för sig utan restriktionen att utvecklingen skall vara "summakonsistent", det vill säga att säsongsfaktorerna fördelat på de ingående grupperna summerar till säsongsfaktorerna för totalen. Dessutom är bidragen från produktgrupperna till totalutvecklingen beräknade med en förenklad formel som approximerar de exakta bidragen till KPI. Detta medför att bidragen inte summerar till totalutvecklingen.

⁷ Konjunkturinstitutet gör inte en prognos för ekonomins utveckling efter 2024. I stället görs ett scenario som bygger på att ekonomin rör sig mot konjunkturell balans och att utvecklingen därefter bestäms av strukturella faktorer. Läs mer på <https://www.konj.se/var-verksamhet/sa-gor-vi-prognoser/skillnad-mellan-scenario-och-prognos.html>.

Diagram 39 Importjusterat bidrag till BNP-tillväxten

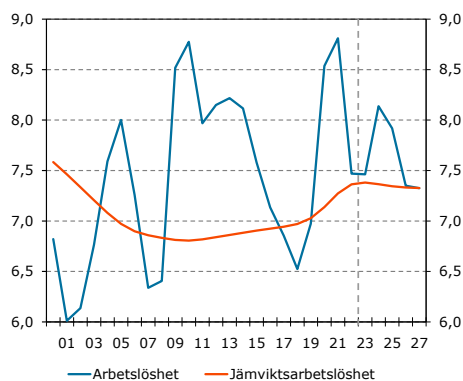
Årlig procentuell förändring respektive procentenheter

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 40 Arbetslöshet och jämviktsarbetslöshet

Procent av arbetskraften

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

sjunker arbetslösheten, som under 2026 blir i linje med den bedömda jämviktsarbetslösheten (se diagram 40).

Lönetillväxten är i scenariot relativt hög, med löneökningar på närmare 4 procent per år. Tillsammans med den lägre inflationen innebär de höga löneökningarna en tillväxt i reallönerna efter fallet 2022 och 2023, och år 2027 är reallönerna tillbaka på 2021 års nivå. Den relativt höga lönetillväxten innebär också en jämförelsevis snabb ökning av arbetskostnaderna för företag. Eftersom produktivitetstillväxten är relativt hög under scenarioåren kan företagen dock hantera denna utveckling utan att behöva höja sina priser mer än normalt, och uppgången i arbetskostnaderna blir därför inte inflationsdrivande. Inflationen mätt med KPIF ligger under hela scenarioperioden kring Riksbankens inflationsmål (se diagram 41).

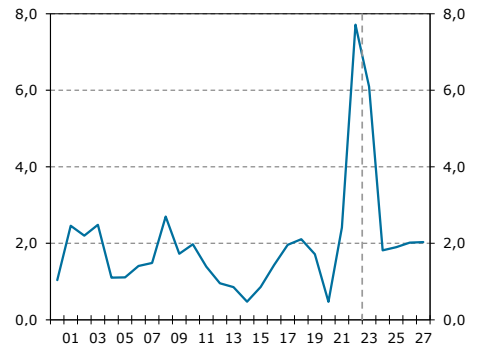
ÖKADE KOSTNADER FÅR DET OFFENTLIGFINANSIELLA SPARANDET ATT VIKA NEDÅT

Lågkonjunkturen och de snabba prisökningarna tynger de offentliga finanserna. Både inkomstskatter och momsintäkter minskar typiskt sett vid en konjunkturedgång. Men den höga inflationen bidrar till att till viss del hålla uppe momsintäkterna och sysselsättningen minskar endast svagt. I år utvecklas skatteinkomsterna därför ungefär i takt med BNP i löpande priser men de totala inkomsterna minskar trots detta till följd av lägre kapitalinkomster (se diagram 42).⁸ Den höga inflationen påverkar vidare de offentliga finanserna genom uppräknningen av indexerade ersättningar inom socialförsäkringssystemen, pensionsavsättningar och ökade kostnader för den offentliga konsumtionen, vilket gör att de totala utgifterna stiger och att sparandet minskar i år och nästa år (se diagram 43). Kommunsektorns finansiella sparande vänds till underskott trots att kommuner och regioner bedöms genomföra vissa besparingsåtgärder och får ökade statsbidrag. År 2024 kan en del av detta underskott hanteras genom att kommunerna använder medel ur resultatutjämningsreserverna.

Det strukturella offentligfinansiella sparandet, som är det finansiella sparandet justerat för konjunkturen och engångseffekter, uppvisar i år överskott som, i avsaknad av nya finanspolitiska beslut, stiger fram till 2027. Beräknat som skillnaden mellan det strukturella sparandet 2027 och den målsatta nivån för överskottet om 1/3 procent av BNP uppgår budgetutrymmet sammantaget till ca 140 miljarder kronor de kommande fyra åren, eller i genomsnitt ca 35 miljarder kronor per år. I prognosen antas att 45 miljarder kronor av budgetutrymmet används 2024 och att det kvarvarande budgetutrymmet för scenarioåren 2025–2027 fördelas så att det strukturella sparandet når överskotts målets nivå om 1/3 procent av BNP varje år från 2025 och framåt (se diagram 44). Av de ofinansierade åtgärderna på 45 miljarder

Diagram 41 Inflation, KPIF

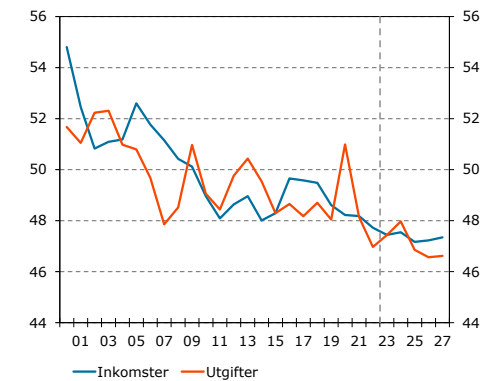
Årlig procentuell förändring

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 42 Offentliga sektorns inkomster och utgifter

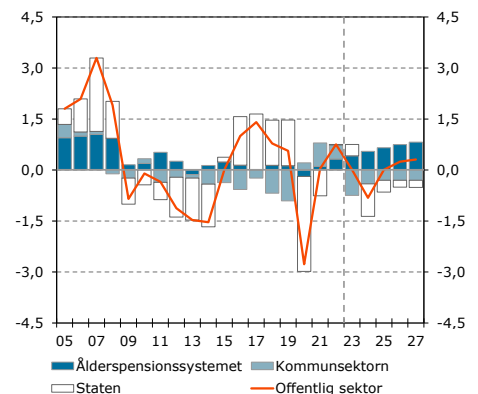
Procent av BNP

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 43 Finansiellt sparande i delsektorer

Procent av BNP

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

⁸ Temporära skattesänkningar faller ur mellan 2022 och 2023 vilket håller uppe skattekvoten, det vill säga skatter och avgifter som andel av BNP.

kronor riktas 25 miljarder kronor till hushåll och 15 miljarder utgörs av statsbidrag till kommunsektorn. Därutöver antas satsningar på 5 miljarder kronor i statlig konsumtion och investeringar.

Den offentliga skuldsättningen, mätt med Maastrichtskulden, är fortsatt låg och ligger under hela perioden strax över det nedre intervallet (30 procent av BNP) för skuldankaret i det finanspolitiska ramverket (se tabell 7).

Tabell 7 Offentliga sektorns finanser

Miljarder kronor respektive procent av BNP, löpande priser

	Utfall	Prognos		Scenario		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Inkomster ¹	2 845	2 969	3 048	3 187	3 350	3 498
Procent av BNP	47,7	47,4	47,5	47,2	47,2	47,3
Utgifter	2 801	2 968	3 075	3 166	3 302	3 444
Procent av BNP	47,0	47,4	48,0	46,9	46,6	46,6
Överföring till hushåll ²	0	0	25	21	30	31
Finansiellt sparande	45	1	-52	0	17	23
Procent av BNP	0,8	0,0	-0,8	0,0	0,2	0,3
Strukturellt sparande	19	72	9	22	23	24
Procent av potentiell BNP	0,3	1,1	0,1	0,3	0,3	0,3
Maastrichtskuld	1 955	1 974	2 062	2 145	2 232	2 317
Procent av BNP	32,8	31,5	32,2	31,7	31,5	31,4

Anm. Prognoserna för skatter och avgifter respektive transfereringar baseras på 2023 års regelverk.

¹ Exklusive EU-skatter. ² Genom ändrade skatter och/eller transfereringar. Avser det belopp som behöver överföras mellan hushåll och offentlig sektor för att nå Konjunkturinstitutets bana för det strukturella sparandet. Ett positivt tal innebär ett utrymme att föra över medel från offentlig sektor till hushållen.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

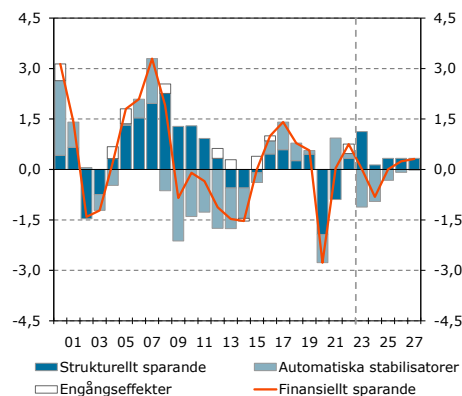
RIKSBANKEN HÖJER STYRRÄNTAN TILL 3,75 PROCENT

Riksbanken har sedan april 2022 höjt styrräntan från 0 till 3,50 procent och planerar att fortsätta minska innehaven av obligationer. I Konjunkturinstitutets prognos höjer Riksbanken styrräntan till 3,75 procent i juli 2023. Det andra kvartalet 2024 inleds en serie sänkningar av styrräntan. Dessa sänkningar ökar den ekonomiska aktiviteten åren efter 2024 och bidrar till att inflationen stiger mot inflationsmålet. Det första halvåret 2025 sänks styrräntan till 1,75 procent och ligger sedan kvar där under scenarioperioden. Konjunkturinstitutets prognos ligger nära marknadens förväntningar knappt ett år framåt enligt så kallade RIBA-terminer (se diagram 45).

Kronans växelkurs är nu svagare än den jämviktsväxelkurs som bedöms råda i slutet av scenarioperioden. Det bidrar till att växelkursen gradvis förstärks 2025–2027 (se tabell 8 och diagram 46).

Diagram 44 Offentliga sektorns finansiella sparande

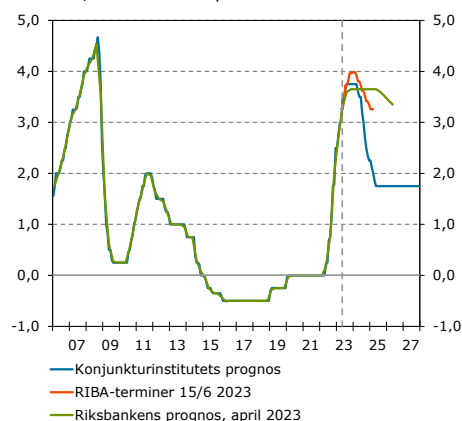
Procent av BNP respektive potentiell BNP

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 45 Styrränta

Procent, månads- respektive kvartalsvärden

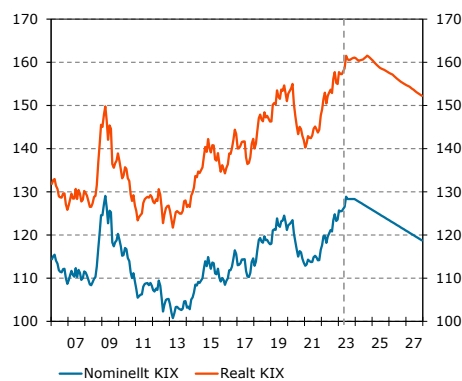

Anm. RIBA är terminskontrakt baserade på framtida genomsnittlig styrränta mellan terminernas avräkningsdagar. Avräkningsdagarna är tredje onsdagen i mars, juni, september respektive december. Riksbankens prognos avser kvartalsvärden.

Källor: Nasdaq OMX, Riksbanken, Macrobond och Konjunkturinstitutet.

Diagram 46 Kronans effektiva växelkurs (KIX)

Index 1992-11-18=100, månadsvärden

Anm. KIX är ett konkurrensvägt index baserat på växelkurser mellan svenska kronan och valutor från 32 av Sveriges handelspartners. Högre index motsvarar en svagare krona.

Källor: Riksbanken, Macrobond och Konjunkturinstitutet.

Fortsatt svåra stabiliseringspolitiska avvägningar inför 2024

Sedan inflationen började stiga kraftigt har det funnits en målkonflikt mellan att å ena sidan dämpa inflationen och å andra sidan stödja produktionen och få ner arbetslösheten. Vid ingången till 2024 väntas inflationen ha sjunkit markant samtidigt som lågkonjunkturen har fördjupats. Detta innebär ändrade förutsättningar för stabiliseringspolitiken.

I takt med att prisökningarna minskar kan Riksbanken sänka räntan som både säkerställer att inflationen stabiliseras kring målet och att resursutnyttjandet balanseras. Men en allt för snabb minskning av styrräntan kan leda till att inflationen åter tar fart eller stabiliseras på en nivå över inflationsmålet. Omvänt kan en allt för långsam minskning av styrräntan innebära en onödigt kraftig inbromsning av ekonomin och att inflationen hamnar på en nivå under inflationsmålet. Styrräntans nivå relativt styrräntan i omvärlden har också betydelse. En snabbare räntesänkning jämfört med exempelvis euroområdet kan leda till att kronan försvagas ytterligare, vilket i sin tur leder till högre inflation.

Även för finanspolitiken kan lägre inflation och djupare lågkonjunktur 2024 innebära ett allt större fokus på att stödja ekonomin och dämpa arbetslösheten. Lågkonjunkturen väntas dock inte bli särskilt djup och uppgången i arbetslösheten förutses bli relativt begränsad. Under sådana omständigheter bedöms penningpolitiken vara bäst lämpad att ta huvudansvaret för konjunkturstabiliseringen. Finanspolitiken bör i ett sådant läge främst stabilisera konjunkturen genom att låta de automatiska stabilisatorerna verka och genom att anpassa antalet platser i arbetsmarknadspolitiska program och i utbildningssystemet. Dessutom kan finanspolitiken behöva stödja grupper som drabbas hårdare av lågkonjunkturen och där räntan inte är ett effektivt instrument.

Regeringen kommer att lämna sin Budgetproposition för 2024 till riksdagen i september 2023 då inflationen fortfarande är hög och osäkerheten stor kring hur snabbt den kommer återvända till den målsatta nivån. Sammantaget behöver regeringen fortsatt väga in det osäkra läget och riskerna för att finanspolitiken kan bidra till att driva upp inflationen och därmed till att motverka penningpolitiken. Riksbankens förda penningpolitik bör avgöra inriktningen på den samlade stabiliseringspolitiken. Riskerna med att bedriva en allt för expansiv finanspolitik bedöms vara större än att bedriva en allt för åtstramande finanspolitik. De i denna prognos antagna ofinansierade åtgärderna i budgetpropositionen för 2024 motsvarande 45 miljarder kronor tillsammans med elstöden bedöms inte störa penningpolitiken på något avgörande sätt.

Prognosrevideringar 2023–2024

Nedan beskrivs kortfattat några av de mer betydelsefulla revideringarna jämfört med prognoserna i Konjunkturläget mars 2023 (se tabell 8).

- Inflationen i omvärlden revideras ner med 0,4 procentenheter 2023 (KIX-vägd). Nedrevideringen förklaras till stor del av att inflationen i euroområdet har minskat snabbare än väntat de senaste månaderna och att denna utveckling fortsätter i närtid.
- Kronan har utvecklats betydligt svagare de senaste månaderna än vad som förutsågs i marsprognosen. Det innebär att Kronindex (KIX) revideras upp med över 2 procentenheter i år och än mer nästa år (se diagram 47). Den svagare kronan är en bidragande förklaring till varför den svenska inflationen inte revideras ner i linje med inflationen i euroområdet.
- Tillväxten i de fasta bruttoinvesteringarna i Sverige revideras upp med 3,2 procentenheter för 2023. Upprevideringen förklaras främst av ett överraskande starkt utfall för det första kvartalet, inte minst vad det gäller investeringarna inom tjänstebansherna. Den överraskande starka investeringstillväxten bidrog till att även importen utvecklades betydligt starkare det första kvartalet än vad som förutsågs i marsprognosen. Importtillväxten för 2023 har därför reviderats upp med 2,1 procentenheter.
- Antalet sysselsatta ökade betydligt mer än väntat det första kvartalet och den starkare utvecklingen bedöms bestå de närmaste kvartalen (se diagram 48). Tillväxten i sysselsättningen revideras därför upp med 1,1 procentenhet för 2023. Den starkare sysselsättningstillväxten innebär att arbetslösheten stiger senare och mindre än vad som förutsågs i marsprognosen (se diagram 49).
- BNP-gapet för 2023 är i stort sett oförändrat jämfört med i mars. Lågkonjunktens karaktär har dock reviderats. I mars var bedömningen att det skulle bli lågkonjunktur på arbetsmarknaden 2023. Nu är bedömningen att lågkonjunktureren i år fullt ut tar sig uttryck i form av ett lågt resursutnyttjande i företagen, det vill säga en cykliskt låg produktivitet.

Diagram 47 Kronans effektiva växelkurs (KIX)

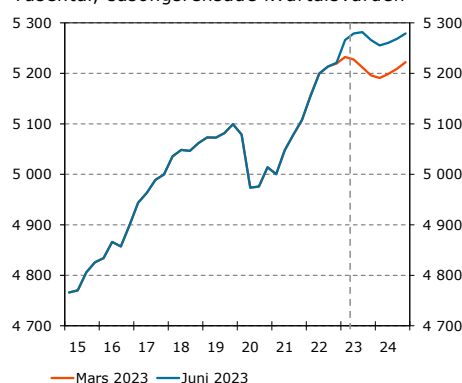
Index 1992-11-18=100, månadsvärden

Källor: Riksbanken, Macrobond och Konjunkturinstitutet.

Diagram 48 Sysselsatta

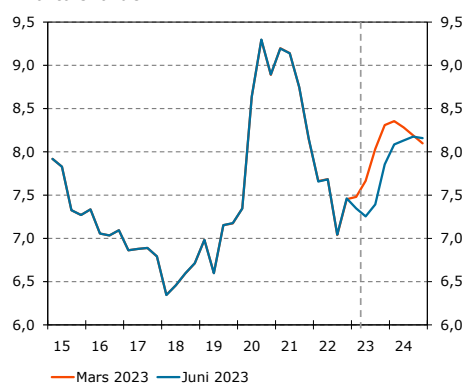
Tusental, säsongrensade kvartalsvärden

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 49 Arbetslöshet

Procent av arbetskraften, säsongrensade kvartalsvärden

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell 8 Prognos och revideringar jämfört med prognosen i mars 2023

Procentuell förändring respektive procentenheter om inget annat anges

	2023			2024		
	Juni	Mars	Diff	Juni	Mars	Diff
Internationellt						
BNP i världen	2,8	2,6	0,2	2,8	2,9	0,0
BNP, KIX-vägd ¹	1,3	1,1	0,1	1,7	1,7	-0,1
BNP i euroområdet	0,5	0,6	-0,1	1,2	1,1	0,1
BNP i USA	1,4	1,3	0,1	0,7	0,9	-0,2
BNP i Kina	5,6	5,4	0,2	5,0	5,2	-0,2
Federal funds target rate ^{2,3}	5,25	5,00	0,25	3,75	3,75	0,00
ECB:s refinansränta ^{2,3}	4,25	4,00	0,25	3,25	3,00	0,25
Oljepris ⁴	77,3	76,9	0,4	74,3	74,5	-0,2
KPI, KIX-vägd ¹	5,5	5,9	-0,4	3,1	2,9	0,2
Försörjningsbalans						
BNP, kalenderkorrigerad	-0,2	-0,4	0,2	1,4	1,3	0,2
BNP	-0,4	-0,6	0,3	1,4	1,3	0,1
Hushållens konsumtionsutgifter	-1,5	-1,1	-0,4	2,6	1,6	1,0
Offentliga konsumtionsutgifter	1,3	1,2	0,2	1,5	1,4	0,1
Fasta bruttoinvesteringar	-1,8	-4,9	3,2	-0,6	0,3	-0,9
Lagerinvesteringar ⁵	-0,6	-0,7	0,1	-0,3	-0,2	-0,1
Export	2,4	1,8	0,6	2,5	2,6	-0,1
Import	0,5	-1,6	2,1	1,9	2,1	-0,2
Arbetsmarknad, inflation, räntor, med mera						
Arbetade timmar ⁶	2,7	0,8	1,9	0,1	0,2	-0,1
Sysselsättning	1,5	0,4	1,1	-0,1	-0,2	0,1
Arbetslöshet ⁷	7,5	7,9	-0,4	8,1	8,2	-0,1
Arbetsmarknadsgap ⁸	0,1	-0,5	0,6	-0,6	-1,3	0,8
BNP-gap ⁹	-1,4	-1,5	0,1	-1,6	-2,2	0,5
Produktivitet ⁶	-2,6	-0,9	-1,7	1,4	1,1	0,3
Timlön ¹⁰	3,9	3,6	0,3	3,9	3,4	0,5
KPI	8,7	8,8	-0,1	2,7	2,1	0,6
KPIF	6,1	6,1	0,0	1,8	1,7	0,1
Repöränta ^{2,3}	3,75	3,75	0,00	2,25	1,75	0,50
Tioårig statsobligationsränta ²	2,5	2,5	0,0	2,7	2,5	0,2
Kronindex (KIX) ¹¹	127,4	124,8	2,6	127,0	123,2	3,8
Bytesbalans ¹²	5,9	6,3	-0,4	5,8	6,7	-0,9
Offentligt finansiellt sparande ¹²	0,0	-0,1	0,1	-0,8	-1,0	0,2

¹ KIX-vägd BNP och KPI är aggregat som vägs samman med hjälp av Riksbankens KIX-vikter. I KIX ingår Sveriges 32 viktigaste handelspartners. ² Procent. ³ Vid årets slut. ⁴ Brent, dollar per fat, årsgenomsnitt. ⁵ Förändring i procent av BNP föregående år. ⁶ Kalenderkorrigerade värden. ⁷ Procent av arbetskraften. ⁸ Skillnaden mellan faktiskt och potentiellt arbetade timmar uttryckt i procent av potentiellt arbetade timmar. ⁹ Skillnaden mellan faktisk och potentiell BNP uttryckt i procent av potentiell BNP. ¹⁰ Enligt konjunkturlönestatistiken. ¹¹ Index 1992-11-18=100. ¹² Procent av BNP.

Anm. Differensen avser skillnaden mellan nuvarande prognos och prognosen i mars 2023. Ett positivt värde innebär en upprevidering.

Källa: Konjunkturinstitutet.

Tabellbilaga

Internationell konjunktur.....	28
Tabell A1 BNP i världen.....	28
Tabell A2 Konsumentpriser i världen.....	28
Tabell A3 Nyckeltal för euroområdet.....	29
Tabell A4 Nyckeltal för USA.....	29
Räntor och växelkurser.....	29
Tabell A5 Räntor och växelkurser.....	29
Konjunkturen i Sverige.....	30
Tabell A6 Försörjningsbalans.....	30
Tabell A7 Hushållens inkomster, konsumtionsutgifter och sparande.....	31
Tabell A8 Bytesbalans och finansiellt sparande.....	31
Tabell A9 Bruttonationalinkomst (BNI).....	32
Tabell A10 Produktion.....	32
Tabell A11 Arbetade timmar.....	32
Tabell A12 Produktivitet.....	33
Tabell A13 Arbetsmarknad.....	33
Tabell A14 Resursutnyttjande.....	34
Tabell A15 Timlön enligt konjunkturlönestatistiken.....	34
Tabell A16 Timlön och arbetskostnad i näringslivet enligt nationalräkenskaperna.....	35
Tabell A17 Tillförsel- och användningspriser.....	35
Tabell A18 Priser, kostnader och vinster i näringslivet.....	36
Tabell A19 Konsumentpriser.....	36
Offentliga finanser.....	37
Tabell A20 Offentliga sektorns finanser.....	37
Tabell A21 Statens finanser.....	38
Tabell A22 Ålderspensionssystemets finanser.....	39
Tabell A23 Kommunsektorns finanser.....	40
Tabell A24 Offentliga sektorns inkomster.....	41
Tabell A25 Offentliga sektorns utgifter.....	41
Tabell A26 Transfereringar från offentlig sektor till hushåll.....	42
Tabell A27 Basbelopp.....	42
Tabell A28 Inkomstindex, balansindex, inkomstpensioner och balanstal.....	42
Tabell A29 Statens budgetsaldo och skuld.....	43
Tabell A30 Utgiftstak för staten.....	43
Tabell A31 Finanspolitiska åtgärder.....	44

Internationell konjunktur

Tabell A1 BNP i världen

Procent av köpkraftsjusterad global BNP respektive procentuell förändring, fasta priser, kalenderkorrigerade värden

	Vikt ¹ 2022	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Världen ²	100,0	6,3	3,4	2,8	2,8	3,1	3,1	3,0
KIX-vägd ³	74,9	5,4	3,1	1,3	1,7	2,1	2,1	2,0
USA	15,6	5,9	2,1	1,4	0,7	1,6	2,0	2,0
Euroområdet	12,0	5,3	3,5	0,5	1,2	1,6	1,5	1,5
Japan	3,8	2,2	1,0	1,3	1,0	0,8	0,7	0,6
Storbritannien	2,3	7,6	4,1	0,1	0,8	1,8	1,7	1,6
Sverige	0,4	6,0	2,8	-0,2	1,4	3,5	2,5	1,7
Norge	0,3	4,0	3,2	1,2	1,3	1,8	1,8	1,8
Danmark	0,3	4,9	3,8	0,6	1,2	1,7	1,6	1,6
Kina	18,5	8,9	3,0	5,6	5,0	5,1	4,8	4,7
Svensk exportmarknad⁴	...	8,8	7,7	1,0	3,0	3,2	3,2	3,2

¹ Vikterna anger varje lands eller regions köpkraftskorrigerade andel av världens BNP. ² I tabellen visas ett urval av de länder Konjunkturinstitutet gör prognoser för. Världsaggregatet beräknas med hjälp av tidsvarierande köpkraftsjusterade BNP-vikter från IMF. ³ KIX-vägd BNP är ett aggregat som vägs samman med hjälp av Riksbankens KIX-vikter. I KIX ingår Sveriges 32 viktigaste handelspartners (för information om vilka länder som ingår i KIX, se www.konj.se). ⁴ Den svenska exportmarknaden avser den samlade importefterfrågan i de 32 länder som är Sveriges viktigaste handelspartners. Respektive lands vikt utgörs av dess andel i svensk varuexport.

Källor: Eurostat, IMF, OECD, Macrobond, nationella källor, Riksbanken och Konjunkturinstitutet.

Tabell A2 Konsumentpriser i världen

Procentuell förändring

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
USA	1,2	4,7	8,0	4,0	2,4	2,3	2,3	2,3
Euroområdet	0,3	2,6	8,4	5,4	2,5	2,2	2,0	2,0
Japan	0,0	-0,2	2,5	2,9	1,9	1,5	1,3	1,3
Storbritannien	1,0	2,5	7,9	6,4	2,9	2,1	2,0	2,0
Sverige	0,5	2,4	7,7	6,1	1,8	1,9	2,0	2,0
Norge	1,2	3,9	6,3	5,6	2,6	2,1	2,0	2,0
Danmark	0,3	1,9	8,6	4,3	2,3	2,0	2,0	2,0
Kina	2,4	1,0	2,0	1,1	2,3	2,7	3,0	3,0

Anm. För EU-länder och Norge avses harmoniserade index för konsumentpriser (HIKP). För Storbritannien avses CPIH, vilket innefattar kostnader för egna hem. För Sverige avses KPIF. Aggregatet för euroområdet är vägt med konsumtionsvikter från Eurostat.

Källor: OECD, Eurostat, Macrobond, nationella källor och Konjunkturinstitutet.

Tabell A3 Nyckeltal för euroområdet

Procentuell förändring, fasta priser, procent respektive nivå

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
BNP ¹	-6,2	5,3	3,5	0,5	1,2	1,6	1,5	1,5
HIKP	0,3	2,6	8,4	5,4	2,5	2,2	2,0	2,0
Styrränta ²	0,00	0,00	2,50	4,25	3,25	2,25	2,25	2,25
Dagslåneränta, euroområdet ³	-0,6	-0,6	1,9	3,7	2,7	1,8	1,8	1,8
Tioårig statsobligationsränta ⁴	-0,5	-0,3	1,2	2,4	2,5	2,7	2,9	2,9
Dollar per euro ⁵	1,14	1,18	1,05	1,08	1,08	1,09	1,09	1,10

¹ Kalenderkorrigerade värden. ² Procent, vid slutet av året. Avser refinansräntan. ³ Procent, vid slutet av året. Avser €str. ⁴ Procent, årsgenomsnitt. Avser Tyskland. ⁵ Nivå.

Källor: ECB, Eurostat, Macrobond och Konjunkturinstitutet.

Tabell A4 Nyckeltal för USA

Procentuell förändring, fasta priser, procent respektive nivå

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
BNP ¹	-2,8	5,9	2,1	1,4	0,7	1,6	2,0	2,0
KPI	1,2	4,7	8,0	4,0	2,4	2,3	2,3	2,3
Styrränta ²	0,25	0,25	4,50	5,25	3,75	2,75	2,50	2,50
Tioårig statsobligationsränta ³	0,9	1,4	3,0	3,6	3,4	3,2	3,2	3,1
Dollar per euro ⁴	1,14	1,18	1,05	1,08	1,08	1,09	1,09	1,10

¹ Kalenderkorrigerade värden. ² Procent, vid slutet av året. Avser övre gränsen i Federal Reserves styrränteband. ³ Procent. ⁴ Nivå.

Källor: Bureau of Economic Analysis, Bureau of Labor Statistics, Federal Reserve, Macrobond och Konjunkturinstitutet.

Räntor och växelkurser

Tabell A5 Räntor och växelkurser

Procent, index 1992-11-18=100 respektive kronor per valutaenhet

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Vid slutet av året								
Styrränta, Sverige	0,00	0,00	2,50	3,75	2,25	1,75	1,75	1,75
Styrränta, KIX6-vägd ¹	-0,38	-0,36	1,66	3,82	3,07	2,15	1,94	1,93
Årsgenomsnitt								
Styrränta, Sverige	0,00	0,00	0,75	3,39	3,16	1,85	1,75	1,75
5-årig svensk statsobligationsränta	-0,3	0,0	1,6	2,5	2,4	2,3	2,4	2,5
10-årig svensk statsobligationsränta	0,0	0,3	1,5	2,5	2,7	2,7	2,7	2,8
KIX	118,5	114,3	121,1	127,4	127,0	124,6	122,2	119,8
Euro	10,49	10,14	10,63	11,42	11,42	11,20	10,99	10,78
Dollar	9,21	8,58	10,11	10,58	10,55	10,30	10,05	9,80

¹ Avser ett viktat genomsnitt av €str för euroområdet samt styrräntor i USA, Norge, Storbritannien, Danmark och Japan. Danmark betraktas i sammanvägningen som ett euroland. Vikterna är Riksbankens KIX-vikter normaliserade så att summan av vikterna för de 6 valutaregionerna är lika med 1.

Källor: Riksbanken, Macrobond och Konjunkturinstitutet.

Konjunkturer i Sverige

Tabell A6 Försörjningsbalans

Miljarder kronor respektive procentuell förändring, fasta priser

	Nivå							
	2022	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Hushållens konsumtionsutgifter ¹	2 612	6,3	1,9	-1,5	2,6	3,9	2,8	2,2
Varor	1 259	9,2	-2,1	-5,7	2,4
Tjänster exkl. bostadstjänster	810	4,0	8,7	1,4	3,3
Bostadstjänster	459	0,4	1,9	2,9	2,2
Offentliga konsumtionsutgifter	1 488	3,3	0,1	1,3	1,5	1,2	1,7	1,7
Staten	402	5,1	1,2	1,6	3,5
Kommunsektorn	1 086	2,6	-0,3	1,2	0,7
Fasta bruttoinvesteringar ²	1 622	7,1	6,1	-1,8	-0,6	4,6	4,8	3,1
Näringslivet exkl. bostäder	1 022	8,2	8,5	3,0	-0,2
Industrin	232	16,9	10,4	-0,9	-1,8
Övriga varubranscher	189	-5,9	11,5	9,1	0,6
Tjänsterbranscher exkl. bostäder	600	9,7	6,8	2,6	0,1
Bostäder	320	11,5	5,1	-20,4	-8,6
Offentliga myndigheter	270	-1,0	-1,2	3,1	5,1
<i>Inhemsk efterfrågan exkl. lager</i>	<i>5 722</i>	<i>5,7</i>	<i>2,6</i>	<i>-0,8</i>	<i>1,4</i>	<i>3,4</i>	<i>3,1</i>	<i>2,3</i>
Lagerinvesteringar ³	77	0,4	1,1	-0,6	-0,3	0,0	0,0	0,0
<i>Total inhemsk efterfrågan</i>	<i>5 799</i>	<i>6,1</i>	<i>3,7</i>	<i>-1,4</i>	<i>1,0</i>	<i>3,4</i>	<i>3,0</i>	<i>2,3</i>
Export	3 152	11,1	7,0	2,4	2,5	3,5	3,8	3,1
Varor	2 230	10,7	3,9	1,9	2,8
Bearbetade varor	1 687	13,6	4,1	1,4	3,4
Råvaror	543	-1,0	3,4	3,4	1,1
Tjänster	922	12,1	14,6	3,7	1,7
<i>Total efterfrågan</i>	<i>8 950</i>	<i>7,7</i>	<i>4,8</i>	<i>-0,1</i>	<i>1,6</i>	<i>3,4</i>	<i>3,3</i>	<i>2,6</i>
Import	2 988	11,6	9,4	0,5	1,9	3,5	4,7	3,9
Varor	2 002	11,1	2,3	-0,7	2,1
Bearbetade varor	1 405	16,5	3,3	0,1	2,0
Råvaror	598	0,5	0,1	-2,6	2,3
Tjänster	985	12,7	25,1	2,9	1,5
<i>Nettoexport³</i>	<i>164</i>	<i>0,3</i>	<i>-0,6</i>	<i>1,0</i>	<i>0,4</i>	<i>0,2</i>	<i>-0,3</i>	<i>-0,3</i>
BNP	5 963	6,1	2,8	-0,4	1,4	3,4	2,6	1,9
BNP per invånare ⁴	569	5,5	2,1	-1,0	0,8	2,8	2,1	1,4

¹ Inklusive hushållens icke-vinstdrivande organisationer samt nettot av hushållens konsumtion i utlandet och utländsk konsumtion i Sverige. ² Inklusive hushållens icke-vinstdrivande organisationer. ³ Förändring i procent av BNP föregående år. ⁴ Tusental kronor, löpande priser respektive procentuell förändring, fasta priser.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A7 Hushållens inkomster, konsumtionsutgifter och sparande

Miljard kronor, löpande priser, respektive procentuell förändring

	Nivå	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	2022							
Lönesumma, justerad för utland	2 280	5,9	6,5	5,2	3,9	5,1	5,0	4,2
Timlön enligt NR ^{1,2}	285	2,9	3,9	2,2	3,8	3,9	3,9	3,7
Arbetade timmar ^{1,3}	7 957	3,1	2,4	2,9	0,1	1,3	1,0	0,5
Transfereringar från offentlig sektor, netto	755	2,1	5,9	2,1	5,8	0,5	1,8	2,7
Kapitalinkomster, netto	371	29,4	4,4	-5,0	-3,6	15,7	4,8	4,4
Övriga inkomster, netto ⁴	361	2,0	9,5	5,8	11,1	4,9	7,7	5,3
Inkomster före skatt⁵	3 767	6,6	6,5	3,6	4,3	5,1	4,6	4,0
Skatter och avgifter ⁶	974	-0,7	1,0	0,3	0,4	-0,1	0,1	0,0
Disponibel inkomst	2 793	5,9	7,5	4,0	4,7	5,0	4,7	4,0
Konsumentpris ⁷	...	1,8	6,8	6,4	1,8	2,0	2,1	2,1
Real disponibel inkomst	2 793	4,0	0,7	-2,3	2,8	2,9	2,6	1,9
per invånare ⁸	266	3,4	0,0	-2,9	2,2	2,4	2,1	1,4
Konsumtionsutgifter⁹	2 612	6,3	1,9	-1,5	2,6	3,9	2,8	2,2
Sparande ¹⁰	422	15,5	13,9	13,6	13,9	13,0	12,8	12,4
Nettosparande i avtals- och premiepensioner ¹⁰	242	8,5	8,0	8,4	8,5	8,4	8,3	8,2
Eget sparande ¹⁰	181	7,0	6,0	5,2	5,4	4,6	4,4	4,2
Finansiellt sparande ¹⁰	267	11,0	8,8	10,1	11,1	10,2	9,9	9,5

¹ Kalenderkorrigerade värden. ² Kronor per timme. ³ Avser anställdas timmar, miljontals. ⁴ I denna post ingår även beräknings-teknisk överföring till hushållen genom ändrade skatter och/eller transfereringar, se tabell A20. ⁵ Tillväxten i inkomster före skatt är en vägd summa av tillväxttakterna för lönesumma, transfereringar, kapitalinkomster och övriga inkomster. ⁶ Skatter och avgifters bidrag till disponibelinkomstens förändring, uttryckt i procentenheter. I denna post ingår statlig och kommunal inkomstskatt, kapitalskatt, allmän pensionsavgift, skattereduktioner, fastighetsskatt och fastighetsavgift. ⁷ Implicitprisindex för hushållens konsumtionsutgifter. ⁸ Tusental kronor. ⁹ Fasta priser. ¹⁰ Första kolumnen avser sparande i miljard kronor, resterande kolumner avser sparandet i procent av disponibel inkomst och nettosparandet i avtals- och premiepensioner.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A8 Bytesbalans och finansiellt sparande

Miljard kronor, löpande priser respektive procent

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Nettoexport	226	260	164	194	217	226	207	185
Varor	204	236	228	260	274
Tjänster	22	25	-64	-65	-58
Löner, netto	12	8	10	13	13	13	13	13
Kapitalavkastning, netto	168	206	216	255	246	242	241	242
Transfereringar med mera, netto	-100	-97	-102	-93	-105	-108	-115	-119
Bytesbalans	302	375	285	369	371	373	346	321
Procent av BNP	6,0	6,8	4,8	5,9	5,8	5,5	4,9	4,3
Kapitaltransfereringar	2	0	4	5	1	1	0	0
Finansiellt sparande	304	375	289	374	372	374	346	321
Procent av BNP	6,0	6,8	4,8	6,0	5,8	5,5	4,9	4,3

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A9 Bruttonationalinkomst (BNI)

Miljarder kronor, löpande priser samt tusental respektive procentuell förändring

	Nivå 2022	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
BNI	6 190	9,2	8,5	5,4	2,2	5,1	4,8	4,0
Deflator, inhemsk användning	...	2,3	7,0	6,1	1,1	2,0	2,3	2,3
Real BNI	...	6,7	1,4	-0,6	1,1	3,0	2,4	1,7
Befolkning ¹	10 487	0,6	0,7	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5
Real BNI per invånare²	590	6,1	0,7	-1,2	0,5	2,5	1,9	1,3

¹ Tusentals personer. ² Tusentals kronor.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A10 Produktion

Miljarder kronor respektive procentuell förändring, fasta priser, kalenderkorrigerade värden

	Nivå 2022	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Varubranscher	1 508	7,1	1,9	-2,2	0,8
varav industri	845	17,3	2,2	-2,6	1,7
byggverksamhet	348	-3,1	2,7	-1,7	-0,9
Tjänstebanscher	2 709	7,4	4,0	0,7	2,0
Näringsliv	4 217	7,3	3,3	-0,3	1,6	4,2	2,9	1,9
Offentliga myndigheter	1 014	2,7	0,8	1,6	0,9	1,1	0,8	0,9
BNP till baspris¹	5 295	6,3	2,8	0,1	1,4	3,6	2,5	1,7
Produktskatter/subventioner	655	3,6	2,9	-2,1	1,1	3,4	2,5	1,7
BNP till marknadspris	5 950	6,0	2,8	-0,2	1,4	3,5	2,5	1,7

¹ Inklusivt produktion i hushållens icke-vinstdrivande organisationer.

Anm. Med produktion avses förädlingsvärde.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A11 Arbetade timmar

Miljoner timmar respektive procentuell förändring, kalenderkorrigerade värden

	Nivå 2022	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Varubranscher	1 918	1,8	1,2	1,3	-1,0
varav industri	967	4,7	0,6	1,6	-0,4
byggverksamhet	650	2,1	1,4	2,4	-2,3
Tjänstebanscher	3 919	3,4	4,1	3,1	0,4
Näringsliv	5 837	2,8	3,1	2,5	0,0	1,5	1,1	0,3
Offentliga myndigheter	2 232	0,9	0,4	3,4	0,2	0,7	0,8	0,8
Hela ekonomin¹	8 239	2,3	2,3	2,7	0,1	1,3	1,0	0,5

¹ Inklusivt hushållens icke-vinstdrivande organisationer.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A12 Produktivitet

Kronor per timme (baspris) respektive procentuell förändring, fasta priser, kalenderkorrigerade värden

	Nivå							
	2022	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Varubranscher	786	5,3	0,8	-3,4	1,8
varav industri	875	12,0	1,6	-4,1	2,1
byggverksamhet	534	-5,0	1,3	-3,9	1,4
Tjänstebanscher	691	3,9	-0,1	-2,3	1,6
Näringsliv	722	4,4	0,2	-2,8	1,6	2,7	1,7	1,6
Offentliga myndigheter	454	1,8	0,3	-1,7	0,7	0,3	0,0	0,1
Hela ekonomin¹	643	3,9	0,5	-2,6	1,4	2,3	1,4	1,2

¹ Inklusive hushållens icke-vinstdrivande organisationer.

Anm. Avser förädlingsvärdet beräknat till baspris per arbetad timme.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A13 Arbetsmarknad

Tusental personer, procent respektive procentuell förändring

	Nivå							
	2022	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Arbetade timmar ¹	8 239	2,3	2,3	2,7	0,1	1,3	1,0	0,5
Medelarbetstid för sysselsatta ²	30,5	1,3	-0,4	1,2	0,2	0,3	-0,1	0,0
Sysselsatta	5 197	0,9	2,7	1,5	-0,1	1,0	1,2	0,5
Sysselsättningsgrad ³	...	67,3	69,0	69,6	69,1	69,4	69,9	69,9
Arbetskraft	5 617	1,3	1,2	1,5	0,6	0,7	0,6	0,5
Arbetskraftsdeltagande ⁴	...	73,8	74,5	75,2	75,3	75,4	75,4	75,5
Arbetslöshet ⁵	419	8,8	7,5	7,5	8,1	7,9	7,3	7,3
Befolkning 15-74 år ⁶	7 536	0,0	0,3	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5

¹ Miljoner timmar, kalenderkorrigerade värden. ² Timmar per vecka, kalenderkorrigerade värden. ³ Andelen sysselsatta av befolkningen 15-74 år, procent. ⁴ Andelen personer i arbetskraften av befolkningen 15-74 år, procent. ⁵ Procent av arbetskraften. ⁶ Enligt AKU:s definition av befolkningen, befolkningsprognos exklusive flyktingar med skydd under massflyktsdirektivet.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A14 Resursutnyttjande

Procent respektive procentuell förändring

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Arbetsmarknad								
Jämviktsarbetslöshet ¹	7,1	7,3	7,4	7,4	7,4	7,3	7,3	7,3
Faktisk arbetslöshet ²	8,5	8,8	7,5	7,5	8,1	7,9	7,3	7,3
Potentiellt arbetade timmar	-0,4	0,5	1,2	2,1	0,8	1,0	0,7	0,5
varav potentiell sysselsättning	0,8	0,9	1,0	1,1	1,0	0,7	0,6	0,5
Faktiskt arbetade timmar ³	-3,8	2,3	2,3	2,7	0,1	1,3	1,0	0,5
Arbetsmarknadsgap ⁴	-3,2	-1,5	-0,4	0,1	-0,6	-0,3	0,0	0,0
Produktivit								
Potentiell produktivitet	0,9	2,0	1,4	0,4	0,9	1,3	1,3	1,3
varav potentiell produktivitet, näringslivet	2,0	2,1	1,7	1,1	1,1	1,5	1,6	1,6
Faktisk produktivitet ³	1,5	3,7	0,5	-2,8	1,3	2,2	1,4	1,2
Produktivitetsgap ⁵	1,1	2,7	1,8	-1,5	-1,1	-0,1	0,0	0,0
BNP								
Potentiell BNP	0,5	2,5	2,7	2,5	1,7	2,3	2,0	1,7
Faktisk BNP ³	-2,4	6,0	2,8	-0,2	1,4	3,5	2,5	1,7
BNP-gap ⁶	-2,2	1,1	1,3	-1,4	-1,6	-0,5	0,0	0,0
Potentiell BNP, löpande priser	2,7	5,3	8,5	7,8	2,7	4,2	4,5	4,2

¹ Nivå i procent av potentiell arbetskraft. ² Nivå i procent av arbetskraften. ³ Kalenderkorrigerade värden. ⁴ Skillnaden mellan faktiskt och potentiellt arbetade timmar uttryckt i procent av potentiellt arbetade timmar. ⁵ Skillnaden mellan faktisk och potentiell produktivitet uttryckt i procent av potentiell produktivitet. ⁶ Skillnaden mellan faktisk och potentiell BNP uttryckt i procent av potentiell BNP.

Anm. De potentiella variablerna är också kalenderkorrigerade, i bemärkelsen att de ska spegla den kalenderkorrigerade nivån som hade observerats vid ett balanserat konjunkturläge.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A15 Timlön enligt konjunkturlönestatistiken

Procent respektive procentuell förändring

	Vikt	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	2022							
Näringsliv	69	2,8	3,0	4,0	3,9	3,9	3,9	3,7
Varubranscher	21	2,7	2,7	4,3	3,9
varav industri	14	2,7	2,8	4,4	4,0
byggverksamhet	7	2,5	2,6	4,0	3,8
Tjänstebanscher	48	2,8	3,0	3,8	3,9
Kommunal sektor	25	2,6	2,2	3,7	3,6
Stat	6	1,7	2,5	3,1	4,1
Totalt	100	2,6	2,7	3,9	3,9	3,9	3,9	3,7
Real timlön (KPI) ¹	...	0,5	-5,6	-4,8	1,2	2,7	1,9	1,5
Real timlön (KPIF) ²	...	0,2	-5,0	-2,2	2,0	2,0	1,9	1,7

¹ Deflaterad med konsumentprisindex (KPI). ² Deflaterad med konsumentprisindex med fast bostadsränta (KPIF).

Källor: Medlingsinstitutet, SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A16 Timlön och arbetskostnad i näringslivet enligt nationalräkenskaperna

Kronor per timme, procent respektive procentuell förändring

	Nivå 2022	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Ej kalenderkorrigerade värden								
Timlön ¹	294	2,3	4,1	3,0	3,9	4,5	3,3	3,1
Arbetsgivaravgifter ² (i procent av lönen)	...	42,6	41,9	42,6	44,1	44,5	44,8	45,1
Arbetskostnad per timme ³	418	3,1	3,6	3,4	4,9	4,9	3,5	3,3
Produktivitet ⁴	701	4,4	0,2	-2,4	1,7
Justerad enhetsarbetskostnad ⁵	...	-1,2	3,4	6,0	3,2
Kalenderkorrigerade värden								
Timlön ¹	296	2,7	4,1	2,4	3,8	3,9	3,9	3,7
Arbetskostnad per timme ³	420	3,5	3,6	2,8	4,9	4,4	3,9	3,7
Produktivitet ⁴	704	4,6	0,2	-2,8	1,6
Justerad enhetsarbetskostnad ⁵	...	-1,1	3,4	5,8	3,2

¹ Beräknat med enbart anställdas arbetade timmar. ² Kollektiva avgifter och löneskatter. ³ NR-lön och arbetsgivaravgifter. ⁴ Exklusive små- och fritidshus. ⁵ Exklusive små- och fritidshus samt justerad för antalet timmar utförda av egenföretagare.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A17 Tillförsel- och användningspriser

Procent respektive procentuell förändring

	Vikt 2022	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
BNP	66,6	2,6	5,7	5,3	1,1	2,0	2,3	2,2
Offentliga myndigheter ^{1,2}	12,1	2,3	4,1	7,1	2,4	3,7	3,8	3,4
Näringsliv ²	47,2	2,4	6,4	4,9	0,6	1,5	1,9	1,9
Skattenetto	7,3	4,6	3,8	5,1	1,6
Import	33,4	3,5	19,3	4,4	-3,2	-0,3	-0,6	-0,6
Bearbetade varor	15,7	0,8	15,8	7,8	-3,4
Råvaror	6,7	21,0	47,9	-4,0	-5,1
Tjänster	11,0	-0,2	11,0	4,5	-2,0
Tillförsel/användning³	100,0	2,9	9,9	5,0	-0,4	1,2	1,3	1,3
Offentliga konsumtionsutgifter	16,6	2,3	5,7	7,3	2,2	2,9	3,4	3,1
Hushållens konsumtionsutgifter	29,2	1,8	6,8	6,4	1,8	2,0	2,1	2,1
Fasta investeringar	18,1	3,6	8,8	4,5	-1,3	1,4	1,6	1,6
Export	35,2	3,9	15,5	3,2	-3,1	-0,3	-0,5	-0,6
Bearbetade varor	18,9	-0,4	14,8	7,5	-3,5
Råvaror	6,1	32,7	30,0	-11,6	-4,9
Tjänster	10,3	0,3	9,4	4,1	-1,5

¹ Inklusive hushållens icke-vinstdrivande organisationer. ² Förädlingsvärdepris beräknat till baspris. ³ Inklusive lagerinvesteringar.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A18 Priser, kostnader och vinster i näringslivet

Miljard kronor löpande priser, procentuell utveckling respektive procent

	Nivå							
	2022	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Förädlingsvärde ¹	4 208	9,2	8,5	4,1	2,1	5,6	5,0	4,1
Arbetade timmar, anställda ²	5 588	4,5	3,3	2,1	-0,1	0,8	1,8	0,9
Arbetskostnad per timme ³	418	3,1	3,6	3,4	4,9	4,9	3,5	3,3
Total arbetskostnad ⁴	2 336	7,8	7,0	5,6	4,9	5,8	5,3	4,2
Bruttoöverskott	1 872	11,1	10,5	2,3	-1,5
Vinstandel	...	43,7	44,5	43,7	42,2	42,1	41,9	41,8
Justerad vinstandel ⁵	...	39,5	40,4	39,6	38,0	37,9	37,7	37,6

¹ Beräknat till faktorpris. ² Miljoner timmar. ³ Kronor. ⁴ Inkluderar löneberoende övriga produktionskatter för anställda. ⁵ Exklusive små- och fritidshus och justerad för antalet arbetade timmar utförda av egenföretagare.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A19 Konsumentpriser

Procent respektive procentuell utveckling

	Vikt							
	2023	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
KPI	100,0	2,2	8,4	8,7	2,7	1,2	2,1	2,2
Räntekostnader, bostadsränta	...	-6,5	17,8	67,2	12,6	-10,9	0,8	2,0
KPIF	100,0	2,4	7,7	6,1	1,8	1,9	2,0	2,0
Varor	43,1	0,3	7,3	8,5	0,9
Tjänster	31,3	2,3	4,7	7,2	3,5
Boende exkl. räntekostnader och energi	16,1	2,1	4,2	5,0	3,1
Energi	6,3	17,0	32,9	-7,3	-4,0
Räntekostnader, kapitalstock	3,2	5,9	6,9	5,7	4,3	4,0	3,5	3,4
KPIF exkl. energi	93,7	1,4	5,9	7,3	2,2
HIKP	...	2,7	8,1	6,1	1,9
Råolja (Brent) ¹	...	70,7	100,8	77,3	74,3	75,1	76,3	78,6

¹ Dollar per fat, årsgenomsnitt.

Anm. Räntekostnader i KPI utgörs av produkten av kapitalstock och bostadsränta.

Källor: U.S. Energy Information Administration, SCB, Macrobond och Konjunkturinstitutet.

Offentliga finanser

Tabell A20 Offentliga sektorns finanser

Miljarder kronor, löpande priser respektive procent av BNP

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Inkomster	2 430	2 643	2 845	2 969	3 048	3 187	3 350	3 498
<i>Procent av BNP</i>	48,2	48,2	47,7	47,4	47,5	47,2	47,2	47,3
Skatter och avgifter	2 132	2 329	2 461	2 576	2 642	2 758	2 897	3 020
<i>Procent av BNP</i>	42,3	42,5	41,3	41,2	41,2	40,8	40,9	40,9
Skattekvot ¹	42,4	42,6	41,4	41,3	41,4	41,0	41,0	41,0
Kapitalinkomster	68	65	103	91	104	112	123	133
Övriga inkomster	230	249	282	302	302	317	329	345
Utgifter	2 569	2 641	2 801	2 968	3 075	3 166	3 302	3 444
<i>Procent av BNP</i>	51,0	48,1	47,0	47,4	48,0	46,9	46,6	46,6
Konsumtion	1 332	1 407	1 488	1 618	1 678	1 747	1 837	1 927
Transfereringar	968	962	984	995	1 033	1 032	1 056	1 088
Hushåll	711	725	768	784	829	833	848	871
Företag	164	140	123	124	110	102	107	111
Utland	93	97	94	86	94	97	101	105
Investeringar ²	246	251	288	304	317	327	339	350
Kapitalutgifter	23	21	40	52	48	59	70	79
Överföring till hushållen³	0	0	0	0	25	21	30	31
Finansiellt sparande⁴	-140	2	45	1	-52	0	17	23
<i>Procent av BNP</i>	-2,8	0,0	0,8	0,0	-0,8	0,0	0,2	0,3
Primärt finansiellt sparande⁵	-184	-42	-17	-38	-108	-53	-36	-31
<i>Procent av BNP</i>	-3,7	-0,8	-0,3	-0,6	-1,7	-0,8	-0,5	-0,4
Strukturellt sparande	-100	-48	19	72	9	22	23	24
<i>Procent av potentiell BNP</i>	-1,9	-0,9	0,3	1,1	0,1	0,3	0,3	0,3
Maastrichtskuld	2 007	1 996	1 955	1 974	2 062	2 145	2 232	2 317
<i>Procent av BNP</i>	39,8	36,4	32,8	31,5	32,2	31,7	31,5	31,4
BNP, löpande pris	5 039	5 487	5 963	6 257	6 411	6 757	7 093	7 388
Potentiell BNP, löpande pris	5 154	5 425	5 886	6 344	6 518	6 790	7 093	7 388
Finansiell nettoställning	1 404	1 861	1 708	1 878	1 926	2 004	2 099	2 199
<i>Procent av BNP</i>	27,9	33,9	28,7	30,0	30,0	29,7	29,6	29,8

¹ Skattekvoten beräknas som totala skatter, inklusive EU-skatter, dividerat med BNP. ² Fasta bruttoinvesteringar, lagerinvesteringar och anskaffning/avyttring av mark mm. ³ Beräkningsteknisk överföring till hushållen genom ändrade skatter och/eller transfereringar. Avser de belopp som under kommande år behöver överföras mellan hushåll och offentlig sektor för att uppnå prognostiserad bana för det strukturella sparandet. Ett negativt tal innebär ett åststramningsbehov i offentlig sektor, det vill säga att åtgärder vidtas med negativ effekt på hushållens disponibla inkomster, och ett positivt tal innebär ett utrymme för expansiva åtgärder. ⁴ Finansiellt sparande beräknas som inkomster minus summan av utgifter och överföring till hushållen. ⁵ Primärt finansiellt sparande beräknas som finansiellt sparande minus kapitalnettot. Kapitalnettot är kapitalinkomster minus kapitalutgifter.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A21 Statens finanser

Miljardar kronor respektive procent av BNP, löpande priser

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Inkomster	1 253	1 398	1 516	1 565	1 586	1 652	1 739	1 816
Skatter och avgifter	1 078	1 219	1 291	1 348	1 365	1 419	1 496	1 560
Kapitalinkomster	31	25	52	31	37	38	41	42
Övriga inkomster	144	154	172	186	184	195	202	213
Utgifter	1 394	1 440	1 515	1 544	1 602	1 621	1 674	1 738
Transfereringar	912	923	928	921	943	919	925	945
Ålderspensionsystemet ¹	26	27	27	27	28	29	29	29
Kommunsektorn	336	363	357	357	358	348	345	348
Hushåll	338	345	373	373	401	394	397	405
Företag	123	96	81	82	67	57	59	61
Utland	89	92	90	82	89	92	96	100
Konsumtion	338	366	398	425	452	482	513	545
Investeringar ²	127	136	157	167	177	185	193	200
Kapitalutgifter	17	15	31	31	29	36	43	49
varav ränteutgifter	11	9	25	25	22	28	35	41
Överföring till hushållen³	0	0	0	0	46	54	79	93
Finansiellt sparande⁴	-141	-42	1	21	-61	-24	-14	-16
Procent av BNP	-2,8	-0,8	0,0	0,3	-1,0	-0,3	-0,2	-0,2
Statsskuld	1 218	1 145	1 031	1 017	1 091	1 144	1 187	1 228
Procent av BNP	24,2	20,9	17,3	16,3	17,0	16,9	16,7	16,6
Finansiell nettoställning	-145	-42	-15	-53	-109	-100	-81	-62
Procent av BNP	-2,9	-0,8	-0,3	-0,9	-1,7	-1,5	-1,1	-0,8

¹ Statliga ålderspensionsavgifter. ² Fasta bruttoinvesteringar, lagerinvesteringar och anskaffning/avyttring av mark mm. ³ Beräkningsteknisk överföring till hushållen genom ändrade skatter och/eller transfereringar. I tabellen är statsbidragen till kommunsektorn beräknade enligt oförändrade regler. I den mån som statsbidragen till kommunerna ökas i förhållande till om inga nya finanspolitiska beslut fattas kommer den beräkningstekniska överföringen från staten till hushållen minska i motsvarande grad, samtidigt som den beräkningstekniska överföringen från kommunerna till hushållen ökar i motsvarande grad genom mindre omfattande höjningar av det kommunala skatteuttaget (eller eventuellt ökat ekonomiskt bistånd). Den totala beräkningstekniska överföringen från offentlig sektor till hushållen, som redovisas i tabell A20, påverkas inte. ⁴ Finansiellt sparande beräknas som inkomster minus summan av utgifter och överföring till hushållen.

Källor: Riksgälden, SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A22 Ålderspensionssystemets finanser

Miljarder kronor, löpande priser respektive procent av BNP

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Inkomster	325	346	374	394	416	436	458	479
Socialförsäkringsavgifter	269	283	301	318	331	348	365	380
Statlig ålderspensionsavgift	26	27	27	27	28	29	29	29
Kapitalinkomster	27	32	42	45	51	55	59	64
Övriga inkomster	3	3	4	4	5	5	5	6
Utgifter	334	340	355	368	380	392	405	418
Inkomstpensioner	326	332	345	358	369	380	393	406
Kapitalutgifter	1	1	1	1	1	1	1	1
Övriga utgifter	7	8	9	10	10	11	11	12
Finansiellt sparande	-9	6	19	26	35	44	53	61
<i>Procent av BNP</i>	<i>-0,2</i>	<i>0,1</i>	<i>0,3</i>	<i>0,4</i>	<i>0,6</i>	<i>0,7</i>	<i>0,7</i>	<i>0,8</i>
Finansiell nettoställning	1 718	2 035	1 853	2 097	2 218	2 299	2 390	2 491
<i>Procent av BNP</i>	<i>34,1</i>	<i>37,1</i>	<i>31,1</i>	<i>33,5</i>	<i>34,6</i>	<i>34,0</i>	<i>33,7</i>	<i>33,7</i>

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A23 Kommunsektorns finanser

Miljarder kronor, löpande priser respektive procent av BNP

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Inkomster	1 224	1 300	1 350	1 405	1 444	1 487	1 538	1 593
Skatter	766	806	847	887	921	965	1 010	1 052
Kommunal fastighetsavgift	19	21	21	22	24	26	27	28
Statsbidrag inkl. kompensation för mervärdesskatt	333	360	355	355	355	346	342	346
Kapitalinkomster	10	8	8	16	16	20	24	27
Övriga inkomster	95	104	118	125	126	131	135	140
<i>Genomsnittlig kommunalskattesats¹</i>	<i>32,28</i>	<i>32,27</i>	<i>32,24</i>	<i>32,24</i>	<i>32,24</i>	<i>32,24</i>	<i>32,24</i>	<i>32,24</i>
Utgifter	1 213	1 262	1 325	1 451	1 491	1 541	1 609	1 677
Transfereringar	98	103	101	106	111	115	117	120
Hushåll	49	49	50	54	58	59	59	60
Övriga transfereringar	50	54	51	52	53	56	58	60
Konsumtion	990	1 037	1 086	1 188	1 221	1 261	1 319	1 377
Investeringar ²	119	115	130	137	139	142	146	150
Kapitalutgifter	6	6	8	21	19	23	26	30
Överföring till hushållen³	0	0	0	0	-21	-33	-49	-62
Finansiellt sparande⁴	11	38	25	-47	-26	-20	-21	-22
<i>Procent av BNP</i>	<i>0,2</i>	<i>0,7</i>	<i>0,4</i>	<i>-0,7</i>	<i>-0,4</i>	<i>-0,3</i>	<i>-0,3</i>	<i>-0,3</i>
Finansiell nettoställning	-169	-132	-129	-166	-182	-195	-211	-230
<i>Procent av BNP</i>	<i>-3,4</i>	<i>-2,4</i>	<i>-2,2</i>	<i>-2,7</i>	<i>-2,8</i>	<i>-2,9</i>	<i>-3,0</i>	<i>-3,1</i>

¹ Procent. ² Fasta bruttoinvesteringar, lagerinvesteringar och anskaffning/avyttring av mark mm. ³ Beräkningsteknisk överföring till hushållen genom ändrade skatter och/eller transfereringar. Statsbidragen till kommunsektorn är beräknade under antagandet om att inga nya finanspolitiska beslut fattas. Det innebär att statsbidragen nominellt oförändrade för åren som det inte finns en beslutad budget för. Eventuella aviserade förändringar av statsbidragen, som ingår i beslutade preliminära utgiftsramar för åren bortanför budgetåret, inkluderas i posten "Överföring till hushållen". I den mån som statsbidragen till kommunerna ökas i förhållande till den beslutade preliminära nivån åren efter budgetåret kommer den beräkningstekniska överföringen från kommunsektorn till hushållen öka i motsvarande grad genom mindre omfattande höjningar av det kommunala skatteuttaget (eller eventuellt ökat ekonomiskt bistånd). Eftersom den beräkningstekniska överföringen från staten till hushållen minskar i motsvarande grad kommer den totala beräkningstekniska överföringen från offentlig sektor till hushållen, som redovisas i tabell A20, inte att påverkas. ⁴ Finansiellt sparande beräknas som inkomster minus summan av utgifter och överföring till hushållen.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A24 Offentliga sektorns inkomster

Procent av BNP

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Hushållens direkta skatter	15,1	14,9	14,0	13,8	13,9	13,9	13,8	13,8
Företagens direkta skatter	3,0	3,5	3,3	3,2	3,1	3,1	3,1	3,1
Arbetsgivaravgifter ¹	11,5	11,6	11,3	11,5	11,7	11,6	11,6	11,6
Mervärdesskatt	9,2	9,1	9,3	9,0	9,0	9,0	9,1	9,1
Punktskatter	2,0	1,9	1,6	1,6	1,6	1,6	1,7	1,7
Övriga skatter	1,6	1,6	2,0	2,3	2,1	1,7	1,7	1,7
Skattekvot²	42,4	42,6	41,4	41,3	41,4	41,0	41,0	41,0
EU-skatter ³	-0,1	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Övriga inkomster ⁴	4,6	4,5	4,7	4,8	4,7	4,7	4,6	4,7
Primära inkomster	46,9	47,0	46,0	46,0	45,9	45,5	45,5	45,5
Kapitalinkomster	1,3	1,2	1,7	1,5	1,6	1,7	1,7	1,8
Inkomster	48,2	48,2	47,7	47,4	47,5	47,2	47,2	47,3

¹ Arbetsgivar- och egenföretagaravgifter samt särskild löneskatt. ² Skattekvoten beräknas som totala skatter, inklusive EU-skatter, dividerat med BNP. ³ Skatter till EU, ingår i skattekvoten men inte i den offentliga sektorns inkomster. ⁴ Bland annat transferreringar från utlandet och från a-kassorna.

Anm. Avser offentliga sektorns inkomster om inga nya finanspolitiska beslut tas, det vill säga utifrån regelverket i senaste budgetproposition. Eventuella urfasningar av temporära ändringar är beaktade.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A25 Offentliga sektorns utgifter

Procent av BNP

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Konsumtion	26,4	25,7	25,0	25,9	26,2	25,9	25,9	26,1
Transfereringar	19,2	17,5	16,5	15,9	16,1	15,3	14,9	14,7
Hushåll	14,1	13,2	12,9	12,5	12,9	12,3	12,0	11,8
Företag	3,2	2,6	2,1	2,0	1,7	1,5	1,5	1,5
Utland	1,8	1,8	1,6	1,4	1,5	1,4	1,4	1,4
Investeringar ¹	4,9	4,6	4,8	4,9	4,9	4,8	4,8	4,7
Primära utgifter	50,5	47,8	46,3	46,6	47,2	46,0	45,6	45,5
Kapitalutgifter	0,5	0,4	0,7	0,8	0,7	0,9	1,0	1,1
Utgifter	51,0	48,1	47,0	47,4	48,0	46,9	46,6	46,6

¹ Fasta bruttoinvesteringar, lagerinvesteringar och anskaffning/avyttring av mark mm.

Anm. Avser offentliga sektorns utgifter vid bibehållen personalitet inom offentligt finansierade verksamheter och en standardhöjning i linje med historiskt mönster. Transfereringarna följer reglerna om inga nya finanspolitiska beslut tas, det vill säga utifrån regelverket i senaste budgetproposition (inklusive regeländringar som ingår i de beslutade preliminära utgiftsramarna för åren efter budgetåret).

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A26 Transfereringar från offentlig sektor till hushåll

Procent av BNP

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Pensioner ¹	7,7	7,3	7,1	7,1	7,3	7,1	7,0	6,9
varav inkomstpension	6,4	6,0	5,8	5,7	5,8	5,6	5,5	5,5
Arbetsmarknad ²	0,9	0,8	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4
Ohälsa ³	1,6	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,3	1,3
Familj och barn ⁴	1,7	1,6	1,5	1,4	1,4	1,4	1,3	1,3
Studier ⁵	0,4	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4	0,3	0,3
Ekonomiskt bistånd ⁶	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Övrigt ⁷	1,6	1,5	1,9	1,5	1,7	1,4	1,4	1,3
Transfereringar till hushållen	14,1	13,2	12,9	12,5	12,9	12,3	12,0	11,8

¹ Inkomst- och tilläggspension, garantipension, efterlevandepension, pensionstillägg, offentliganställdas avtalspensioner och bostadstillägg till pensionärer. ² Ersättning vid arbetslöshet, aktivitetsstöd, etableringsersättning och lönegaranti. ³ Sjuk- och rehabiliteringspenning, aktivitets- och sjukersättning, arbetsskadeersättning, handikappersättning, merkostnadsersättning. ⁴ Föräldrapenning, barnbidrag, vårdbidrag, bostadsbidrag. ⁵ Studiebidrag och övrig studiehjälp. ⁶ Socialbidrag. ⁷ Assistansersättning och äldreomsorgsstöd samt övriga transfereringar till hushåll, exempelvis elstöd.

Anm. För prognosåren avses transfereringar från offentlig sektor till hushåll vid oförändrade regler för transfereringarna.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A27 Basbelopp

Tusental kronor, löpande priser

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Prisbasbelopp	47,3	47,6	48,3	52,5	57,3	58,9	59,6	60,9
Förhöjt prisbasbelopp	48,3	48,6	49,3	53,5	58,5	60,1	60,8	62,1
Inkomstbasbelopp	66,8	68,2	71,0	74,3	77,2	79,9	83,0	86,3

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A28 Inkomstindex, balansindex, inkomstpensioner och balanstal

Procentuell förändring

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Inkomstindex	3,8	2,2	4,1	4,6	3,9	3,5	3,9	3,9
Balansindex	3,8	2,2	4,1	4,6	3,9	3,5	3,9	3,9
Balanstal ¹	1,017	1,027	1,028	1,040	1,043	1,038	1,036	...
Nominell inkomstpension²	2,1	0,5	2,5	3,0	2,3	1,9	2,2	2,3

¹ Nivå. ² Följsamhetsindexering, det vill säga procentuell förändring av inkomstindex minus 1,6 procentenheter.

Källor: Pensionsmyndigheten och Konjunkturinstitutet.

Tabell A29 Statens budgetsaldo och skuld

Miljarder kronor, löpande priser respektive procent av BNP

	2020	2021	2022	2023	2024
Budgetsaldo	-221	78	164	1	-70
Avgränsningar	34	-86	-101	-11	-33
Försäljning av aktier med mera	0	0	0	0	0
Extraordinära utdelningar	-3	-7	-8	-3	-1
Delar av Riksgäldens nettoutlåning	34	-75	-102	-6	4
Övriga avgränsningar	3	-4	10	-3	-36
Periodiseringar	51	-23	-42	31	14
varav skatteperiodiseringar	44	-13	-32	39	13
ränteperiodiseringar	7	-10	-10	-8	1
Övrigt	-5	-11	-20	0	28
Finansiellt sparande i staten	-141	-42	1	21	-61
Statens lånebehov ¹	221	-78	-164	-1	70
Värdeförändringar i statsskulden	-57	5	50	-13	3
Statsskuldens förändring	164	-73	-114	-14	73
Statsskuld	1218	1145	1031	1017	1091
<i>Procent av BNP</i>	<i>24,2</i>	<i>20,9</i>	<i>17,3</i>	<i>16,3</i>	<i>17,0</i>

¹ Statens lånebehov är lika med budgetsaldot med omvänt tecken.

Källor: Ekonomistyrningsverket, Riksgälden, SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A30 Utgiftstak för staten

Miljarder kronor, löpande priser

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Utgiftstak för staten	1 743	1 695	1 634	1 665	1 745	1 825
<i>Procent av potentiell BNP</i>	<i>33,8</i>	<i>31,2</i>	<i>27,8</i>	<i>26,2</i>	<i>26,8</i>	<i>26,9</i>
Takbegränsade utgifter	1 501	1 551	1 559	1 589	1 663	1 711
<i>Procent av potentiell BNP</i>	<i>29,1</i>	<i>28,6</i>	<i>26,5</i>	<i>25,0</i>	<i>25,5</i>	<i>25,2</i>
Budgeteringsmarginal	242	144	75	76	82	114
<i>Procent av takbegränsade utgifter</i>	<i>16,1</i>	<i>9,3</i>	<i>4,8</i>	<i>4,8</i>	<i>4,9</i>	<i>6,7</i>

Källor: Ekonomistyrningsverket, Finansdepartementet och Konjunkturinstitutet.

Tabell A31 Finanspolitiska åtgärder

Miljarder kronor

	2024	2025	2026	2027	2024- 2027
Budgetutrymme	32	26	58	28	148
Finanspolitiska åtgärder	45	13	58	28	143
Åtgärder riktade till konsumtion och investeringar i offentlig sektor	20	17	49	27	112
Statlig konsumtion ¹	2	-2	22	15	37
Statliga investeringar ²	2	0	4	4	10
Kommunsektorn ³	15	19	23	8	65
Åtgärder riktade till hushåll ⁴	25	-4	9	1	31
Strukturellt sparande ⁵	0,1	0,3	0,3	0,3	

¹ Beräknas som skillnaden mellan utgiftsnivån i scenariot och en framskrivning med pris- och löneomräkning (PLO). ² Beräknas som skillnaden mellan utgiftsnivån i scenariot och en framskrivning med prisbasbeloppet. ³ Beräknas som det inkomsttillskott som behövs i kommunsektorn, vid given kommunalskattesats, för att finansiera utgifterna i scenariot och samtidigt nå ett resultat och finansiellt sparande i nivå med god ekonomisk hushållning. ⁴ Anpassas i scenariot så att överskottsmålet nås. ⁵ Procent av potentiell BNP.

Anm. Riksdagen fatta varje år även beslut om utgiftsramar och inkomster för år efter budgetåret. I samband med budgetpropositionen för 2023 togs beslut om ramar för 2024 och 2025 och i samband med vårpropositionen för 2023 togs även beslut om 2026. I dessa ramar ligger finanspolitiska åtgärder som rör upptrappningar och nertrappningar av olika åtgärder. Dessa förändringar har beaktats i beräkningen av ytterligare finanspolitiska åtgärder i Konjunkturinstitutets scenario.

Källa: Konjunkturinstitutet.

Marginalrutor

Antaganden om flaskhalsintäkter och elstöd

På grund av prisskillnader mellan elprisområden har Svenska kraftnät under de senaste åren erhållit stora så kallade flaskhalsintäkter. År 2022 var dessa intäkter 68 miljarder kronor, och Konjunkturinstitutet uppskattar att de kommer att uppgå till 26 miljarder år 2023 och 21 miljarder år 2024.

Under 2023 utgår flera olika elstöd, finansierade av flaskhalsintäkterna, till hushåll och företag. Konjunkturinstitutet uppskattar att den sammanlagda summan för dessa elstöd är cirka 54 miljarder kronor, ungefär jämnt fördelad mellan hushåll och företag. I Konjunkturinstitutets prognos antas att ett liknande elstöd betalas ut under 2024, med en totalsumma om 26 miljarder, jämnt fördelad mellan hushåll och företag.